

Bundel - Commissie Burger en Bestuur van 11 mei 2023

- 1 Algemene punten
*De aangegeven tijden zijn indicatief.
Spreektijdenregeling:
We gaan door met de spreektijden.
Elke fractie krijgt tien minuten voor de gehele vergadering (exclusief "technische tijd"). Er is geen maximum aan het aantal vragen. Interrupties vallen in beginsel - ter bepaling van de voorzitter - niet onder de spreektijd.
(Interrupties zijn korte directe vragen aan elkaar of aan de voorzitter.)*
- 1.A 19:30 - Opening
- 1.B Mededelingen van de voorzitter
- 1.C Vaststelling agenda
- 1.D Spreekrecht voor publiek voor onderwerpen die niet op de agenda staan
Insprekers bij een agenda-onderwerp krijgen die gelegenheid bij dat agendapunt; aanmelden uiterlijk tot 12.00 uur op de dag van de commissie.
- 2 Beeldvorming en oordeelsvorming
Behandelwijze: vragen/antwoorden door commissie resp. portefeuillehouder.
- 2.A 19:35 - Evaluatie Diftar 2022
Evaluatie diftar 2022, 18-4-23
Memo Evaluatie diftar 2022, 18-4-23
- 2.B 20:20 - Opvang en Asiel voor Oekraïners
Inhoud van presentatie volgt z.s.m.
- 3 Overleg met het college
- 3.A 21:20 - Vragen aan het college
- 3.B Openstaande toezeggingen, aangenomen moties en lange termijn agenda
Overzicht moties en toezeggingen MEI 2023
- 3.C Regionale aangelegenheden
*Samenwerking DUO+
Veiligheidsregio Amsterdam-Amstelland
Openbare Gezondheidszorg Amstelland
Vervoerregio Amsterdam
Amstelland- en Meerlandenoverleg*
- 4 Rondvraag
- 5 Sluiting
- 6 MOGELIJKE HAMERSTUKKEN
Geen behandeling, tenzij een fractie hier uiterlijk de dinsdag voorafgaand aan de commissievergadering om 9.00 uur bij de griffie om verzoekt.
- 6.A Zienswijze procedure deelname Veiligheidsregio Amsterdam Amstelland Stichting Waarborgfonds Veiligheidsregio's. RV23-25
De Veiligheidsregio Amsterdam Amstelland wil gaan deelnemen in een privaatrechtelijke rechtspersoon: de Stichting Waarborgfonds Veiligheidsregio's. Dit besluit is voorlopig genomen op 27 maart 2023. Op grond van de Wet gemeenschappelijke regelingen dient dit voorgenomen besluit te worden voorgelegd aan de gemeenteraden van de deelnemende gemeenten voor een zienswijze. Het voorstel aan de raad is om geen wensen of bedenkingen kenbaar te maken ten aanzien van het ontwerpbesluit oprichting Stichting Waarborgfonds Veiligheidsregio's.
Stichting Waarborgfonds Veiligheidsregio- rvs RV23-25
Stichting Waarborgfonds Veiligheidsregio- bsl
Stichting Waarborgfonds Veiligheidsregio- bijl1 Modelontwerpbesluit oprichting Stichting Waarborgfonds
Stichting Waarborgfonds Veiligheidsregio- bijl2 Brief van VR aan colleges over wensen en bedenkingen Stichting Waarborgfonds
- 6.B Kaders voor de begroting van Duo+ 2024
*Het bestuur van Duo+ heeft ingestemd met de Kaders voor de (meerjaren-)begroting Duo+ . Met bijgevoegd raadsvoorstel biedt het college deze Kaders voor zienswijze aan bij de Gemeenteraad van Ouder-Amstel. Dit is conform de afspraken in de Gemeenschappelijke Regeling (GR).
Het gevraagde besluit aan het college is om de Gemeenteraad te adviseren geen zienswijze in te dienen.*
Duo+ kaders tbv begroting 2024-2027-rvs

Duo+ kaders tbv begroting 2024-2027- bsl

Duo+ kaders tbv begroting 2024-2027- bijl Kaders voor de begroting 2024

Gemeente Ouder-Amstel

Evaluatie Diftar 2022

Over het gehele jaar 2022

Status: concept
22-3-2023

Inhoudsopgave

1.	Inleiding	3
2.	Wat vooraf ging	3
2.1.	Inzamelstrategie	3
2.1.1.	Tarieven	4
2.1.2.	Compensatieregelingen	4
2.1.3.	Privacy.....	5
2.2.	Handelingsperspectief verminderen restafval.....	5
2.2.1.	Groente-, fruit- en tuinafval (GFT)	5
2.2.2.	Oude Papier en Karton (OPK)	5
2.2.3.	Plastic- en metalen verpakkingen en drankenkartons (PMD)	6
2.3.	Inzamelmiddelen	6
3.	Opvolging tussenevaluatie 1 ^e helft 2022	7
4.	Bevindingen geheel 2022	8
4.1.	Dienstverlening.....	8
4.1.1.	Vragen en meldingen	8
4.1.2.	Storingen.....	9
4.2.	Milieurendement.....	10
4.2.1.	Aantal ledigingen	10
4.2.2.	Afvalhoeveelheden	10
4.2.3.	Sorteeranalyse	12
4.3.	Kosten.....	13
4.3.1.	Kosten compensatieregelingen	13
4.4.	Meldingen.....	14
4.4.1.	Communicatie met de inwoners.....	14
4.4.2.	Handhaving en bijplaatsingen.....	14
4.5.	Afvalpassen.....	15
5.	Samenvatting en conclusies	16
5.1.	Dienstverlening.....	16
5.2.	Milieurendement.....	17
5.3.	Kosten	17
5.4.	Meldingen.....	17
5.5.	Afvalpas	18
6.	Hoe nu verder	18

Bijlage 1: Besluitvorming diftar	20
Bijlage 2: Sorteeraanlyse 2022	21

1. Inleiding

De gemeente Ouder-Amstel is per 1 januari 2022 overgaan tot een gedifferentieerd tarief voor het huishoudelijk restafval. Behalve een vast tarief per jaar aan afvalstoffenheffing, betalen de huishoudens per keer voor het aanbieden van restafval. De invoering van diftar heeft twee doelen: de afvalstoffenheffing voor de inwoner zo laag mogelijk houden en aan de landelijke VANG-HHA doelstellingen voldoen.

Het programma VANG-HHA (Van Afval naar Grondstof, Huishoudelijk Afval) beslaat de periode van 2015-2025 en is geïnitieerd door:

- Ministerie van Infrastructuur en Milieu (IenM);
- Rijkswaterstaat;
- Vereniging van Nederlandse Gemeenten (VNG);
- koninklijke vereniging voor afval en reinigingsmanagement (NVRD).

De nationale ambitie luidt: 75% bronscheiding en 100 kg restafval per inwoner in 2020. Bronscheiding wil zeggen dat grondstoffen zoals papier, glas en textiel aan de bron (door de inwoner) apart worden gehouden voor recycling, en niet worden vermengd met restafval. Het wensbeeld voor 2025 is 30 kg restafval per huishouden. In 2050 moeten we met elkaar een circulaire economie hebben, waarin afval niet meer bestaat.

In dit kader heeft de gemeenteraad op 15 juni 2017 zich tot doel gesteld om 75% bronscheiding en 100 kilo restafval per inwoner per jaar te behalen tussen 2020 en 2025.

De verwerking van restafval brengt hoge kosten met zich mee. Onder andere door de belasting die het rijk heft op het verbranden van restafval. Het rijk heft deze belasting om het verspillen van grondstoffen te voorkomen en de CO₂-uitstoot terug te dringen.

Voor de inwoner is diftar een financiële prikkel om de hoeveelheid restafval te verminderen. Hoe beter een huishouden erin slaagt om afval te voorkomen en afval te scheiden, hoe minder afvalstoffenheffing er betaald hoeft te worden.

2. Wat vooraf ging

In dit hoofdstuk schetsen wij de veranderingen voor de inwoner, die vooraf gingen aan het diftarsysteem per 1 januari 2022. Een uitgebreide beschrijving van de onderhavige besluitvorming vindt u in bijlage 1. Wij beperken ons hier tot de veranderingen voor de inwoner.

2.1. Inzamelstrategie

Diftar is ingevoerd voor zowel de laagbouw als de hoogbouw. Er wordt gebruik gemaakt van een prepaid systeem waarbij inwoners een tegoed op de afvalpas zetten om vervolgens de (semi)ondergrondse restafvalcontainer te kunnen openen.

Het buitengebied telt ongeveer 225 adressen. De afstand naar een (semi)ondergrondse restafvalcontainer is dermate groot, dat daar in het verleden per adres minicontainers van 240 liter voor restafval en PMD beschikbaar gesteld zijn, die om de week werden geleegd.

Per 2022 kan het PMD bij het restafval. De inwoners van het buitengebied kunnen elke woensdag o, 1 of 2 containers met restafval inclusief PMD aanbieden. Dit systeem maakt ook dat een halfvolle container nog niet aangeboden hoeft te worden. De aanbiedingen worden met een chip geregistreerd. De kosten worden jaarlijks postpaid in rekening gebracht.

Met een inlognaam (pasnummer) en wachtwoord kunnen de bewoners het aantal aanbiedingen van restafval/PMD terugzien in het online bewonersportaal van de leverancier van het systeem: Kliko.

2.1.1. Tarieven

De tarieven ontwikkelden zich als volgt:

Tabel 2 Tarieven afvalstoffenheffing en variabel tarief

Tarief afvalstoffenheffing	2021	2022	
Per huishouden:	Vast	Vast	Plus variabel tarief restafval/PMD
Eenpersoons	€ 274,15	€ 256,98	
Meerpersoons	€ 310,21	€ 256,98	
Per aanbieding:			
Zak 60 liter			€ 0,50 openen ondergrondse container
Minicontainer 240 liter			€ 2,00 ledigen minicontainer

2.1.2. Compensatieregelingen

Er zijn compensatieregelingen ingesteld voor huishoudens met een minimum inkomen, compensatie voor inwoners met medisch afval en compensatie voor zwerfafvalpakkers in de gemeente.

Huishoudens levend van minimum inkomen

Het minimale bedrag dat nodig is om in het levensonderhoud te kunnen voorzien wordt door het Rijk vastgesteld. Huishoudens levend van een minimum inkomen kunnen aanspraak maken op compensatie van de gemeente Ouder-Amstel voor de afvalstoffenheffing. Het vastrecht wordt kwijtgescholden en als compensatie op het variabel tarief ontvangen eenpersoonshuishoudens 1 tik per week en meerpersoonshuishoudens 2,5 tik per week. Dit aantal is gebaseerd op het (behoudende) geprognoseerde aanbod per inwoner.

De gemeente ontvangt in maart de lijst van huishoudens met een minimum inkomen voor dat lopende kalenderjaar van gemeentebelastingen Amstelland. Hiermee kan de bepaling van het aantal tikken niet eerder plaatsvinden dan april. Om die reden hebben huishoudens in januari 2022 bij een persoon 13 tikken en bij meer personen 33 tikken ontvangen (voor de periode januari t/m maart) en vervolgens zijn er 52 of 130 tikken op de afvalpas gezet die geldig zijn tot april 2023.

Medisch afval

Inwoners van de gemeente Ouder-Amstel die vanwege een medische reden extra afval hebben, zoals incontinentiemateriaal en stoma's, kunnen gebruik maken van de medische compensatieregeling. Hierbij kunnen inwoners aanspraak maken op 1 extra tik (of in uitzonderlijke gevallen 1,5 extra tik) per week door eenmalig een bewijs van aanschaf van materiaal aan te leveren zoals een factuur, tezamen met een formulier waarin aangegeven wordt hoeveel zakken medisch afval de inwoner per week aanbiedt.

Zwerfafvalpassen

Zogenaemde zwerfafvalrapers in de gemeente kunnen sinds 1 januari 2022 gebruik maken van speciale zwerfafvalpassen. Voorheen kon men het verzamelde zwerfafval gratis in de containers weggooien, die tot oktober 2021 vrij toegankelijk waren voor iedereen. Onder invloed van diftar moet per zak c.q. per opening van de container € 0,50 betaald worden. Om het zwerfafvalrapen te blijven stimuleren en de inwoners van Ouder-Amstel te bedanken voor hun inzet is gekozen om een zwerfafvalpas in het leven te roepen. Bewoners kunnen deze pas aanvragen bij de gemeente. Na inventarisatie worden daar een aantal tikken opgezet die zwerfafvalrapers kunnen inzetten om zwerfafval toch laagdrempelig weg te kunnen gooien, zonder zelf met extra kosten geconfronteerd te worden.

Iedere inwoner boven de 18 jaar kan zich melden bij de gemeente, waarna de frequentie van het rapen en de hoeveelheid ingezameld zwerfafval wordt opgevraagd. Op basis daarvan wordt een aantal tikken op de pas gezet. Mocht dit aan het einde van het jaar niet genoeg zijn kan er contact worden opgenomen met KCC om de tikken vervolgens op te hogen. Het gebruik van deze passen is via de leverancier in beeld te krijgen en daardoor kan het gebruik voor de gemeente inzichtelijk gemaakt worden. Misbruik constateren wordt op deze wijze mogelijk. De gemeente behoudt hierin het recht om een pas te blokkeren als daar reden toe is. Deze 'spelregels' zijn ook gecommuniceerd met de inwoners die een zwerfafvalpas hebben ontvangen.

2.1.3. Privacy

Er is extra rekening gehouden met de privacy van de inwoners. Het afvalstelsel van Ouder-Amstel werkt op volledige anonimiteit door middel van een prepaid systeem. Veel kunnen inwoners zelf doen via het portal (b.v. hun tegoed op de pas controleren). Als ze er niet uitkomen zullen ze bellen of mailen.

2.2. Handelingsperspectief verminderen restafval

Alvorens diftar in te voeren is gekeken naar de mogelijkheden voor de inwoners om het restafval te verminderen door beter te scheiden en grondstoffen apart in te leveren, danwel restafval te voorkomen.

2.2.1. Groente-, fruit- en tuinafval (GFT)

Een groot deel van het restafval bestaat uit groente-, fruit en tuinafval. Eind 2021 zijn er bovengrondse verzamelcontainers beschikbaar gesteld voor de GFT-inzameling bij de hoogbouw. Alle containers zijn begin 2022 voorzien van een sticker waarin wordt aangegeven wat wel en niet is toegestaan in de container. Tevens zijn de minicontainers voor de laagbouw gepromoot waarbij men gratis een container kon aanvragen, of een reeds beschikbaar gestelde container voor 140 liter GFT kon omruilen voor een container voor 240 liter GFT. De ledigingsfrequentie is bij de hoogbouw verhoogd van 1 keer per 2 weken, naar 1 keer per week met het oog op het toegenomen gebruik door inwoners. Voor inwoners van de laagbouw is dit nog steeds 1 keer per 2 weken.

2.2.2. Oude Papier en Karton (OPK)

De ondergrondse containers voor Oud Papier en Karton waren vaker vol ten tijde van de coronacrisis. Het hoge aanbod van vooral karton werd veroorzaakt door internetbestellingen. De ledigingsfrequentie is toen verhoogd en zijn er op verschillende plekken in de gemeente extra bovengrondse papiercontainers geplaatst. Met oog op voldoende faciliteiten voor de scheiding van

grondstoffen is er gekozen om extra containers te plaatsen in de vorm van ondergrondse containers met kartonklep.

2.2.3. Plastic- en metalen verpakkingen en drankenkartons (PMD)

Mede gezien de groeiende prestaties van de nascheidingslijn van het AEB (Afval Energie Bedrijf, verwerker van het restafval), het kostenaspect, het gemak voor de inwoner en het beperken van het aantal minicontainers per huishouden, is voor volledige nascheiding gekozen.

PMD wordt sinds 15 oktober 2021 niet meer apart ingezameld, maar door de restafvalverwerker - na inzameling - uit het restafval gesorteerd. Dit betekent meer gemak voor de inwoners. Aan de andere kant hebben zij niet meer de mogelijkheid om PMD apart aan te bieden om de hoeveelheid restafval te reduceren.

Voor de verwerking van dit deel van het restafval hoeven de inwoners niet te betalen. Binnen het tarief per aanbieding van restafval (kosten van een 'tik') is rekening gehouden met het percentage PMD in het restafval. Ziet een huishouden kans om minder verpakkingen te gebruiken, dan scheelt dat in het aantal tikken.

2.3. Inzamelmiddelen

Dit brengt ons bij het totaaloverzicht van de inzamelmiddelen. Via de verschillende soorten inzamelmiddelen hebben de inwoners opties om afval en grondstoffen te scheiden. Tabel 1 geeft een overzicht van de inzamelmiddelen in 2021 en 2022.

Tabel 1 Inzamelmiddelen en services voor na het ingevoerde gedifferentieerde tarieven (diftar) beleid

Fractie	Inzamelmiddelen 2021		Inzamelmiddelen 2022	
	Laagbouw	Hoogbouw	Laagbouw	Hoogbouw
Restafval	(semi-) ondergrondse containers	ondergrondse containers	(semi-) ondergrondse containers met prepaid systeem	ondergrondse containers met prepaid systeem
	lediging op basis van frequentie		lediging op basis van vulgraad	
Restafval buitengebied	1 minicontainer van 240 liter per huishouden	-	2 minicontainers van 240 liter per huishouden	-
	Ophaalfrequentie: 26x per jaar		Ophaalfrequentie: 52x per jaar; jaarlijks afrekening	
Groente-, fruit- en tuinafval	minicontainer van 140 of 240 liter per huishouden	-	minicontainer van 140 of 240 liter per huishouden	48 bovengrondse containers op 42 locaties
	Ophaalfrequentie: 26x per jaar		Ophaalfrequentie: 26x per jaar	Ophaalfrequentie: 52x per jaar
Plastic- en metalen verpakkingen en drankenkartons (PMD)	21 verzamelcontainers op 18 locaties		via nascheiding	
PMD buitengebied	1 minicontainer van 240 liter per huishouden	-	via nascheiding	-
Oud papier en karton (OPK)	23 verzamelcontainer op 18 locaties 2 verzamelcontainers op milieudepots		22 verzamelcontainers op 18 locaties 2 verzamelcontainers op milieudepots	
Glas	16 verzamelcontainers op 16 locaties 2 verzamelcontainers op milieudepots		16 verzamelcontainers op 16 locaties 2 verzamelcontainers op milieudepots	
Textiel	6 verzamelcontainers op 6 locaties 3 verzamelcontainers op milieudepots		6 verzamelcontainers op 6 locaties 3 verzamelcontainers op milieudepots	
Grof huishoudelijk afval	milieudepot of ophalen tegen betaling		milieudepot of ophalen tegen betaling	

3. Opvolging tussenevaluatie 1^e helft 2022

Het eerste halfjaar diftar is geëvalueerd en de resultaten zijn uitgebreid besproken in de Commissie Ruimte en Gebiedsontwikkeling van 15 november 2022. De onderhavige documenten zijn te vinden via deze link: <https://ris2.ibabs.eu/Agenda/Details/OuderAmstel/15e8f9bf-43df-4863-9250-828d53fa3996>

De portefeuillehouder heeft vele vragen beantwoord. Er zijn enkele toezeggingen gedaan, die we onderstaand behandelen.

Verzocht is om meer communicatie om het restafval te verminderen. Er wordt ingezet op communicatie door middel van verschillende communicatiemiddelen. In het kader van actualiteiten (b.v. de landelijke opschoondag) wordt er gecommuniceerd indien zich mogelijkheden voordoen.

Het communicatiemiddel wordt gekozen aan de hand van het onderwerp en het doel om zo effectief mogelijk te zijn. Zo is er een folder ontwikkeld en in verschillende talen gericht beschikbaar gesteld voor verschillende locaties in de gemeente.

Ook in het kader van vermindering van het restafval is aan de portefeuillehouder gevraagd om het gesprek met de supermarkten aan te gaan over de hoeveelheid (plastic) verpakkingen. Hoewel waarschijnlijk zeer beperkt invloed op de producten van (landelijke) supermarktketens uitgeoefend kan worden, zijn er afspraken met de lokale ondernemersvereniging en winkeliersvereniging ingepland om aandacht te vragen voor de hoeveelheid verpakkingen.

In september hebben de drie oplaadzuilen een storing gehad. Gevraagd is of een tijdelijk loket in het Dorpshuis in Duivendrecht om de pas op te laden mogelijk is. In het gemeentehuis is de mogelijkheid gecreëerd om bij de balie tikken te kopen. In de voorziening in Duivendrecht is dit technisch moeilijk te realiseren. In voorkomende gevallen zal er een medewerker van de gemeente met een laptop naar het Dorpshuis gaan, om inwoners te helpen met het portal.

Het viel de commissie op dat het aantal inwoners dat zich meldde voor gratis tikken op de afvalpas in verband met medisch afval (zoals incontinentiemateriaal) lager was dan verwacht aan de hand van landelijke gemiddelden van het aantal inwoners, die hiervoor in aanmerking komt. Dit kan verschillende redenen hebben: gêne, gezonde inwoners, overlap met een minimum inkomen, maar ook onwetendheid. Daarom is er op verzoek van de commissie een flyer met aanmeldformulier ontwikkeld en beschikbaar gesteld aan apotheken en artsenpraktijken.

Tot slot is afgesproken dat zo spoedig mogelijk na een heel jaar diftar, opnieuw geëvalueerd wordt. Onderstaand de bevindingen over heel 2022.

4. Bevindingen geheel 2022

In 2022 heeft Ouder-Amstel een grote stap gezet in de vermindering van het restafval. In dit hoofdstuk worden de prestaties van de gemeente besproken aan de hand van de afvaldriehoek, bestaande uit: service (dienstverlening, meebewegen met de samenleving), milieu (duurzaamheid en circulaire economie) en kosten (betaalbaar houden van service voor inwoners). Het betreft hierbij de resultaten behaald in het jaar 2022. Vervolgens worden resultaten op het gebied van meldingen, afvalpassen en compensatieregelingen besproken.

4.1. Dienstverlening

4.1.1. Vragen en meldingen

Gebleken is dat de keuze van het prepaid-diftar-systeem met zich meebrengt dat de gemeentelijke organisatie geen inzicht heeft in het aanbodgedrag, betalingen en persoonsgegevens van de inwoners. Daardoor kunnen inwoners bij klachten of meldingen binnen dit systeem minder vlot geholpen worden.

Veel kunnen inwoners zelf doen via het portal (b.v. hun tegoed op de pas controleren). Als ze er niet uit komen zullen ze bellen of mailen. Medewerkers van de gemeente kunnen echter de gegevens van de afvalpas van de inwoners niet inzien. Voor meldingen en vragen waarvoor pasgegevens nodig zijn, zal contact gelegd moeten worden met de leverancier van het systeem (Kliko). Er kunnen meerdere

werkdagen overheen gaan voordat de melding is geregistreerd, de gegevens zijn opgevraagd bij Kliko en de bewoner een terugkoppeling heeft gehad. Behalve dat dit veel beslag legt op de interne capaciteit van KCC- en beleidsmedewerkers, kan de inwoner soms meerdere dagen geen restafval aanbieden. Dit kan potentieel leiden tot bijplaatsingen of overlast veroorzaken in de vorm van bijvoorbeeld stank.

Soms dienen inwoners een Melding over de Openbare Ruimte in (MOR) via de website, met een vraag over de afvalpas of een opmerkingen zonder gegevens. Door de anonimiteit is het soms niet mogelijk hier actie op te ondernemen.

Na een overgangperiode van de projectfase - met veel implementatievragen - naar de beheerfase met louter vragen over pasjes, inloggegevens, afgeschreven tikken etc., kunnen inwoners sinds medio september 2022 rechtstreeks terecht bij de leverancier. Kliko is bereikbaar via (088) 020 46 77 van maandag tot en met vrijdag van 08.30 tot 16.30 uur. Inwoners kunnen ook een e-mail sturen naar: ouderamstel@kliko.nl. Dit zorgt voor een kortere doorlooptijd van beantwoording of oplossing.

4.1.2. Storingen

In het afgelopen jaar zijn er verschillende soorten storingen geweest. Hiervoor zijn tijdelijke en structurele oplossingen gevonden.

Storingen

Storing nieuwe afvalpas aanvragen en nieuw wachtwoord aanvragen

De link om het aanvraagformulier voor een nieuwe afvalpas naar Kliko te sturen, werkte aanvankelijk niet. De gemeente heeft tijdens de storing handmatig al deze aanvragen van nieuwe afvalpassen en nieuwe wachtwoorden doorgestuurd. De storing met de nieuwe wachtwoorden was na een week verholpen, nieuwe afvalpassen konden na bijna 2 weken weer worden aangevraagd.

Storing containers

Van 19 augustus tot 21 augustus was er een landelijke communicatie storing. In de gemeenten met een pasjessysteem konden de containers niet worden gebruikt. In deze periode konden de bewoners tijdelijk hun restafval naar de milieudepots brengen.

Storing oplaadzuil

In september hebben de drie oplaadzuilen een storing gehad. In verband daarmee is de mogelijkheid gecreëerd om bij de balie in het gemeentehuis tikken te kopen.

Problemen met het systeem

Eind december is geconstateerd dat de registratie van de inzameling van het buitengebied niet volledig is geweest. Op dit moment is hier nog overleg over met de leverancier en de inzamelaar.

Problemen met de postbezorging

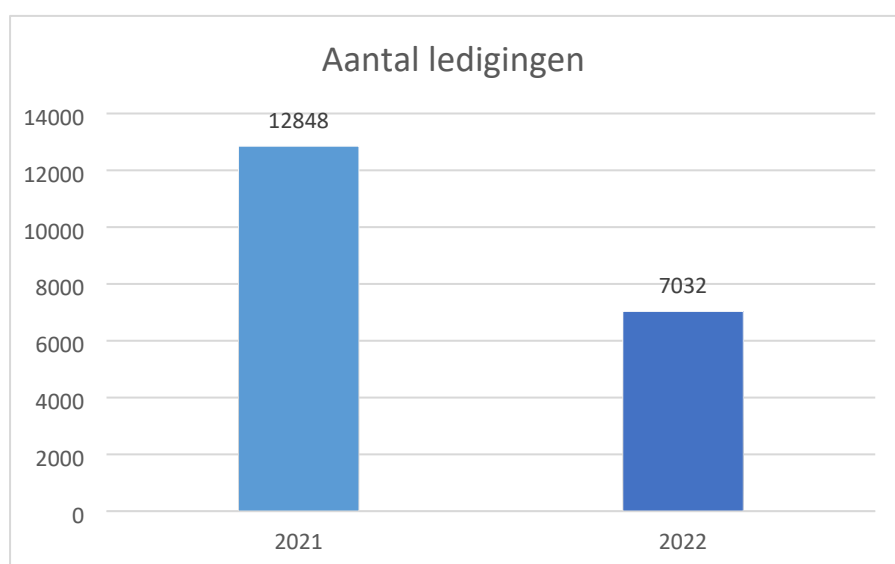
In het afgelopen jaar is gebleken dat afvalpassen via de post niet altijd bij de bewoner worden bezorgd. Daarom biedt de gemeente nu de mogelijkheid om een afvalpas bij de balie in het gemeentehuis te kopen, alsmede tikken om op de pas te zetten.

4.2. Milieurendement

Het nieuwe beleid kent een groot effect voor het milieurendement in Ouder-Amstel. Door de invoering van het diftar systeem is de hoeveelheid restafval ruimschoots verminderd. In de volgende hoofdstukken zijn de resultaten beschreven.

4.2.1. Aantal ledigingen

Het effect van het nieuwe afvalbeleid op het totale afvalaanbod is positief. Dat zien we ook terug in het aantal ledigingen van de ondergrondse containers. Het aantal ledigingen ligt in 2022 ruim 45% lager dan in 2021. Figuur 1 geeft een duidelijk beeld van het aantal ledigingen van de (semi-) ondergrondse containers voor restafval in 2021 - exclusief de 1.092 ledigingen in 2021 van de ondergrondse PMD-containers (21 stuks, wekelijkse lediging) - en het aantal ledigingen van de restafvalcontainers in 2022, inclusief PMD.

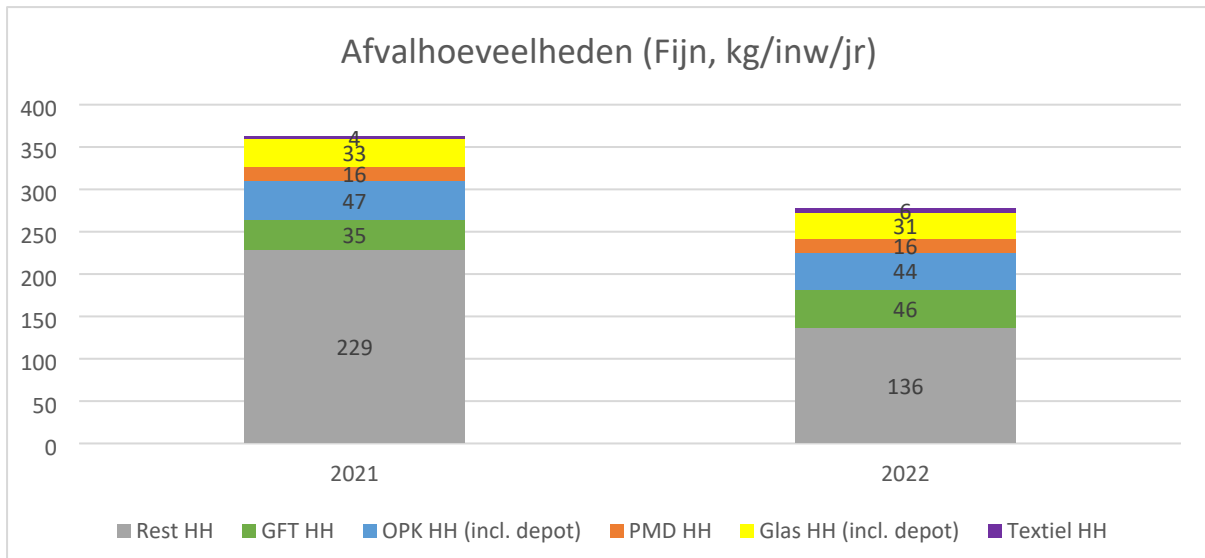

Figuur 1 Aantal ledigingen

Het aantal ledigingen daalt tevens doordat het systeem van Kliko inzicht geeft in het aantal inwerpen. Uitgaande van zakken van ca. 60 liter kan de vulgraad van de container bepaald worden. De container wordt pas geleegd als deze volgens het systeem voor 60 tot 80 % vol zit, afhankelijk van de locatie van de container. Dit is efficiënt en bespaart veel kosten. Een lediging kost ca. € 17 exclusief BTW. Tevens is het lagere aantal transportbewegingen gunstig voor het milieu.

4.2.2. Afvalhoeveelheden

In figuur 2 worden de afvalhoeveelheden van de gemeente Ouder-Amstel van 2021 en 2022 per afvalstroom met elkaar vergeleken. Om dit op een juiste wijze te kunnen vergelijken met de landelijke VANG-doelstellingen, zijn de verschillende afvalhoeveelheden vervolgens omgerekend naar kilo's per inwoner.

Figuur 2 Fijn afvalhoeveelheden 2021 in vergelijking met 2022 (exclusief grof afval)

Uit voornoemd figuur 2 kunnen de volgende conclusies worden getrokken:

- Er is sprake van een positieve afname in de hoeveelheid fijn restafval, te weten 93 kg per inwoner. Dat is een afname van 41% ten opzichte van 2021.
- Er is een significante groei van 31% aan gescheiden ingezameld GFT.
- De hoeveelheid papier en karton is licht gedaald. Reden hiervan is dat in de coronaperiode 2021 er een toename was van het gebruik van karton, ten gevolge van internetbestellingen. De hoeveelheid karton is in 2022 weer genormaliseerd. Door digitalisering neemt landelijk de hoeveelheid papier al jaren af.
- PMD wordt in 2022 niet langer aan de bron gescheiden. In de nascheiding wordt 16% PMD uit het restafval gehaald. Dat is ongeveer even veel als in de bronscheiding in 2021.
- Textiel is met 2 kilo toegenomen.
- Het aantal kilo's glas per inwoner is licht gedaald. Hiervoor is geen aantoonbare reden.

Tabel 3 geeft een cijfermatig beeld van de resultaten van het nieuwe afvalbeleid. Deze tabel heeft betrekking op de jaren 2021 en 2022.

Tabel 3 ingezamelde hoeveelheid restafval en gescheiden afvalstromen in gemeente Ouder-Amstel

Afvalstroom (kg/inw/j)	2021	2022	Mutatie	Percentage	Vangdoelstelling 2020
Ongescheiden restafval (fijn)	229	136	-93	-41%	
Ongescheiden restafval (grof)	9	25	+15		
Totaal restafval (ongescheiden)	238	161	-77	-33%	100kg/inw/j
Fijn afval gescheiden	127	142	+15		
Grof afval gescheiden	91	83	-8		
Totaal gescheiden afval (A)	225	247	+22		
Totaal afval (B)	463	409	-54	-12%	
Mate van afvalscheiding (A/B)	49%	60%	+12%		75%

Voor het overzicht over de eerste helft van 2022 was extrapolatie nodig om tot het aantal kg per inwoner per jaar te komen. In de spreadsheet waren enkele formules van de kwartaalrapportage blijven staan. Thans beschikken we over de werkelijke hoeveelheden van heel 2022.

Er zijn positieve ontwikkelingen waar te nemen in de kilogrammen restafval per inwoner en de bronscheidingspercentages van 2022. De hoeveelheid ongescheiden fijn restafval is verminderd met 93 kilo per inwoner per jaar.

Het ongescheiden grof restafval is evenwel met 15 kilo per inwoner per jaar toegenomen, maar in 2022 wordt daaruit bij de verwerker nog 54% aan recyclebare stromen gesorteerd. Van het ongescheiden grof restafval wordt 46 % thermisch verwerkt (verbranding met energieopwekking).

De redenen voor de toename van de hoeveelheid aangeleverd grof vuil zijn:

- a. De gemeente heeft in samenwerking met Eigen Haard en Rutges Vernieuwt, in het kader van verduurzaming van de flats drie opruimacties bij de Zonnehof flats gecoördineerd. Het leegmaken van de boxen leverde een ongekende hoeveelheid grof afval op.
- b. Inwoners zijn door diftar gestimuleerd om meer afval naar het milieudepot te brengen in plaats van het zo mogelijk in de ondergrondse restafvalcontainer te proppen. Na een periode van gewenning is handhaving binnen het nieuwe beleid vaker en strenger opgetreden. Onder het motto “de vervuiler betaalt” zijn bijplaatsingen onderzocht en indien adresgegeven werden gevonden is er een bestuurlijke boete opgelegd om de extra kosten te verhalen. Bij sommige flats, zoals bijvoorbeeld aan de Lunaweg, is ook door de verhuurder onderzocht wie grof afval heeft achtergelaten. Dit om te voorkomen dat alle bewoners van het gebouw een extra vergoeding per jaar moeten betalen.

Op het depot ingeleverd grof afval wordt terplekke door de inwoners gescheiden in recyclebare stromen. Het ongescheiden grof restafval wordt achteraf bij de verwerker gesorteerd, waarbij ongeveer de helft recyclebaar is.

4.2.3. Sorteeraanlyse

Er is in juni 2022 een sorteeraanlyse gedaan. Dit is een steekproef waarbij de samenstelling van het restafval is onderzocht. Het resultaat daarvan is als bijlage 2 toegevoegd aan deze evaluatie. Uit deze sorteeraanlyse blijkt dat de inwoners nog voldoende mogelijkheden hebben om hun restafval te verminderen, binnen de faciliteiten die de gemeente aanbiedt. Maar liefst 60% van het aangeboden fijne restafval is nog geschikt om gerecycled te worden, volgens de gehouden analyse.

Voor de hoeveelheid GFT kan nog drastisch verminderd worden, het restafval bevat nog 73 kg GFT per inwoner per jaar. Wel moet bedacht worden dat het een steekproef en een momentopname betreft.

4.3. Kosten

Inkomsten

In 2022 is door de inwoners in totaal € 1.852.661 aan afvalstofheffing en tikken betaald. De prognose was € 2.001.439. In de prognose zijn we uitgegaan van € 64,50 aan tikken per meerpersoonshuishouden en € 26,00 aan tikken per eenpersoonshuishouden in 2022. De inwoners van Ouder-Amstel zijn er echter in geslaagd om - door meer afvalpreventie en betere afvalscheiding - dit variabele deel van de afvalstoffenheffing te beperken.

Uitgaven

De uitgaven van de afvalstoffenbegroting zijn in lijn met de verwachting. Door de lagere hoeveelheid restafval om te verwerken en de daling van het aantal ledigingen van de ondergrondse restafvalcontainers is hier geen financieel probleem ontstaan.

Heffing voor de inwoner

Het vaste deel van de heffing in 2022 bedroeg € 256,98 en het gedifferentieerde tarief voor restafval bedroeg € 0,50 per zak restafval. Gemiddeld heeft elk huishouden 62 tikken binnen 12 maanden gebruikt. Dat betekent dat gemiddeld elk huishouden in totaal € 287,98 aan afvalstoffenheffing heeft betaald. De prognose voor 2022 was € 318,59 aan afvalstoffenheffing voor het vaste plus het variabele deel voor een gemiddeld huishouden. Een gemiddeld huishouden in de gemeente Ouder-Amstel is hiermee in 2022 € 30,61 goedkoper uit dan geprognoseerd.

Door het goede resultaat is er binnen de afvalstoffen begroting in 2022 een begrotingsoverschot van € 54.735. Dit bedrag is toegevoegd aan de voorziening afvalstofheffing.

4.3.1. Kosten compensatieregelingen

De gemeenteraad van Ouder-Amstel heeft een compensatieregeling ingesteld. Namelijk: compensatie voor huishoudens met een minimum inkomen, compensatie voor inwoners met medisch afval en compensatie voor zwerfafvalpakkers in de gemeente. Deze collectieve kosten worden gedekt binnen de inkomsten van de afvalstoffenheffing. Onderstaande tabel, geeft inzage in de verwachte en werkelijke kosten in 2022.

Tabel 4 Kosten compensatieregelingen

Kosten 2022	Prognose	Wekelijk
Gezinnen met minimum inkomen	Kostenneutraal t.o.v. 2021	Kostenneutraal t.o.v. 2021
Medisch afval	€ 7.182,36	€ 1.029,50
Zwerfafvalpassen	€ 814,80	€ 1.200,50
Totaal	€ 7.997,16	€ 2.230,00

Huishoudens met een minimum inkomen

Er zijn 96 eenpersoonshuishoudens met een minimum inkomen. Deze inwoners kregen 52 tikken (1 tik per week) voor de periode van april 2022 tot april 2023. Er zijn 80 meerpersoonshuishoudens met een minimum inkomen. Deze huishoudens kregen 130 tikken (2,5 tikken per week).

Huishoudens met medisch afval

Onder medisch afval verstaan we hier onder andere incontinentiemateriaal. In 2022 hebben 41 inwoners een vergoeding voor extra tikken aangevraagd. 98% van de inwoners met deze vergoeding kregen 52 tikken voor 2022. Vanwege het kleine aantal inwoners dat zich hiervoor meldde, heeft de gemeente een flyer op verschillende locaties in de gemeente beschikbaar gesteld, zoals apotheken en artspraktijken.

Zwerfafvalpassen

Er zijn 57 inwoners met een zwerfafvalpas. 15 hiervan zijn heel actief. 5 inwoners hebben de zwerfafvalpas niet gebruikt en de rest is gemiddeld actief gebleven. Voor het jaar 2022 zijn er 1.089 tikken gebruikt. In december 2022 zijn de vrijwilligers geïnformeerd over hun saldo en hun extra tikken voor 2023.

4.4. Meldingen

4.4.1. Communicatie met de inwoners

Voor vragen en opmerkingen kunnen de inwoners een e-mail naar diftar@ouder-amstel.nl sturen. Ze kunnen ook via een melding over de openbare ruimte (MOR) een vraag of opmerking indienen. Deze inwoners ontvangen na 2-3 dagen een reactie.

De inwoners kunnen van maandag tot vrijdag het Klant Contact Centrum (KCC) van gemeente Ouder-Amstel bellen. Het KCC heeft de mogelijkheid om Kliko te bellen en als de afvalpas van de inwoner “niet werkt” vraagt het KCC wat er aan de hand is. Inwoners krijgen snel een reactie in dit geval.

De leverancier van de afvalpassen ‘Kliko’ heeft toegang tot de gegevens in het ‘bewonersportaal’ en kan stringen verhelpen. Kliko is voor inwoners rechtstreeks bereikbaar via (088) 020 46 77 van maandag tot en met vrijdag van 08.30 tot 16.30 uur. Inwoners kunnen ook een e-mail sturen naar: ouderamstel@kliko.nl.

4.4.2. Handhaving en bijplaatsingen

Handhaving doet maandag tot met vrijdag (en geregeld op zaterdag) een ronde in Duivendrecht en in Ouderkerk aan de Amstel. Er zijn regelmatig bijplaatsingen. De hotspots in Duivendrecht zijn de Lunaweg en de Zonnehof flats. In Ouderkerk aan de Amstel is alleen de Machineweg een hotspot locatie.

Als er een bijplaatsing is aangetroffen, probeert handhaving een adres te vinden. Bij de Lunaweg vinden ze vaak een adres of een naam van iemand die niet bij de gemeente Ouder-Amstel ingeschreven staat. In dit geval kunnen ze geen bestuurlijke boete opleggen.

Tabel 5 Acties handhaving 2022

Aantal:	Maand	Jan	Feb	Mrt	Apr	Mei	Jun	Jul	Aug	Sept	Okt	Nov	Dec	totaal
geconstateerde bijplaatsingen		168	169	138	139	152	128	197	170	121	132	191	222	1.927
handhaving verzoeken		22	30	43	29	8	11	25	26	44	11	32	23	304
bestuurlijke boetes		20	11	34	29	17	12	16	14	22	1	5	18	199

Bij ongeveer 10% van de bijplaatsingen, krijgen de inwoners een boete. Handhaving geeft aan dat het moeilijk is na te gaan wie een afvalzak heeft bijgeplaatst of gedumpt. Het aantal overtredingen lijkt af te nemen. Dit kan ook komen doordat inwoners minder vaak een adres achterlaten in het afval.

In de warme perioden zoals juli en augustus zijn er vaker bijplaatsingen met etensresten. Vanwege het warme weer vreezen inwoners voor stankoverlast en willen zij geen groente- of fruitafval of etensresten bewaren. December en november zijn altijd drukke perioden waar heel veel dumpingen met onder andere kartonnen dozen door de feestdagen ontstaan.

4.5. Afvalpassen

In 2022 zijn ongeveer 720 passen uitgegeven (voor nieuw geregistreerde huishoudens en voor inwoners die hun afvalpas kwijt zijn geraakt). Per maand zijn er gemiddeld 5 stortingen per huishouden gedaan op de afvalpas.

Tabel 5 Gegevens afvalpassen

	Totaal
Aantal passen in gebruik	6.203
Aantal stortingen	383.394
Aantal aanvragen nieuwe pas	720
Aantal aanvragen nieuw wachtwoord	1.993

In heel 2022 waren er 720 nieuwe afvalpassen via het KCC en het E-formulier op de website van de gemeente aangevraagd. Tot het einde van het jaar waren er in totaal 1.993 nieuwe wachtwoorden aangevraagd. 458 wachtwoorden zijn via brieven toegestuurd en 1.535 via e-mail. Vanwege het privacy beleid is het niet mogelijk om automatisch gegenereerde wachtwoorden te verzenden. Voor een verzending van een nieuw wachtwoord controleert Kliko of het afvalpasnummer bij het adres hoort.

Huishoudens levend van minimum inkomen

Gedurende 2022 kregen 176 huishoudens met een minimum inkomen tikken op de afvalpas voor de periode van april 2022 tot april 2023.

Medisch afval

In november 2022 is er een brief gestuurd aan alle inwoners die gebruik maken van de compensatieregeling voor medisch afval in 2022. Deze inwoners kunnen het doorgeven als de regeling nog nodig is. Van de 41 inwoners die zich hadden aangemeld voor 2022, zijn er 5 overleden. Vanwege het lage aantal inwoners dat gebruik maakt van de regeling, heeft de gemeente een flyer met uitleg bij verschillende locaties in de gemeente aangeboden.

Zwerfafvalpassen

Vooralsnog zijn de eerste ervaringen met de zwerfafvalpassen positief, inwoners zijn tevreden en de passen worden goed gebruikt. De 'spelregels' zijn gecommuniceerd met de inwoners die een zwerfafvalpas hebben ontvangen. De regels worden tot dusver goed nageleefd.

5. Samenvatting en conclusies

5.1. Dienstverlening

De dienstverlening van de gemeente Ouder-Amstel is op enkele onderdelen gewijzigd voor inwoners met de komst van diftar:

- Inwoners moeten, in lijn met het gekozen prepaid systeem, zelf zorg dragen voor voldoende saldo op de afvalpas om restafval aan te kunnen bieden bij de ondergrondse container(s);
- Alle inwoners hebben de mogelijkheid om GFT gescheiden aan te bieden. Voor de hoogbouw is de ledigingsfrequentie gedurende het eerste halfjaar verhoogd. Ook is er een toename te zien in het aantal inwoners van de laagbouw dat een (grotere) minicontainer voor GFT heeft aangevraagd;
- De inzameling van oud papier en karton is geoptimaliseerd middels aanvullende ondergrondse containers met speciale kartongleuf;
- De volledige nascheiding van PMD is 15 oktober 2021 ingevoerd. Inwoners kunnen PMD bij het restafval aanbieden, waarmee hiervoor geen verdere bronscheiding gevraagd wordt.

De keuze van het prepaid-diftar-systeem heeft ervoor gezorgd dat de gemeentelijke organisatie geen inzicht heeft in het aanbodgedrag, betalingen en persoonsgegevens van de inwoners. Hiermee wordt invulling gegeven aan de breed gedragen wensen en zorgen rondom de borging van privacy. Echter is gebleken dat inwoners binnen dit systeem daarmee minder vlot geholpen kunnen worden bij vragen over gegevens van de afvalpas.

Vragen die meer inzicht in het systeem vereisen, kunnen niet door de gemeente beantwoord worden en moeten door medewerkers bij de leverancier van het systeem belegd worden. Hiermee is het serviceniveau vanuit de gemeente afgenomen.

Na een overgangperiode van de projectfase - met veel implementatievragen - naar de beheerfase met louter vragen over pasjes, inloggegevens, afgeschreven tikken etc., kunnen inwoners sinds september 2022 rechtstreeks terecht bij de leverancier. Dit zorgt voor een snellere afhandeling.

De prepaid afvalpas is een nieuw systeem en kende wat storingen in 2022. Voor de storingen zijn tijdelijke en structurele oplossingen gevonden.

Voorafgaand aan de invoering van diftar werden negatieve effecten verwacht in de vorm van dumpingen en bijplaatsingen. Gebleken is dat er inderdaad sprake is van een toegenomen aantal bijplaatsingen (en meldingen daarover), maar door meer communicatie en aanvullende handhaving is er sprake van een beheersbare situatie. De hotspots in Duivendrecht zijn de Lunaweg en de Zonnehof flats. In Ouderkerk aan de Amstel is alleen de Machineweg een hotspot locatie.

We blijven structureel inzetten op gerichte communicatie en handhaving.

5.2. Milieurendement

De invoering van diftar heeft een positief effect op het milieurendement van de gemeente Ouder-Amstel, waarbij de vooraf geformuleerde doelstellingen ruimschoots behaald worden. De totale hoeveelheid ongescheiden restafval (fijn en grof) per inwoner is met 77 kilo afgenomen.

De hoeveelheid fijn restafval bedraagt in 2022 nog 136 kilo per inwoner. Gemiddeld biedt een inwoner in 93 kg minder restafval aan ten opzichte van 2021. Er is sprake van een afname van het aangeboden fijn restafval van 41% ten opzichte van 2021 (prognose: 20%).

Er is evenwel nog ruimte voor verdere groei. Binnen de handelingsmogelijkheden die Ouder-Amstel op dit moment biedt, is 60% van het overgebleven aangeboden restafval nog geschikt om gerecycled te worden.

De afname van het restafval is gepaard gegaan met efficiëntere inzamelroutes. Het aantal ledigingen is daardoor in 2022 met 45,27% afgenomen ten opzichte van 2021.

In lijn hiermee is een positief effect te melden op de aangeboden hoeveelheid groente-, fruit- en tuinafval (GFT) in het restafval. Er is een significante groei van 31% aan gescheiden ingezameld GFT. Voor GFT is er nog 51,3% ruimte om de maximale scheiding te behalen. Er zit nog steeds 73 kilo GFT per inwoner per jaar in het restafval.

Concluderend is het milieurendement goed en biedt dit tevens nog ruimte om door te groeien naar 100 kg restafval per inwoner per jaar.

5.3. Kosten

Afvalstoffenheffing

Gemiddeld gezien is er sprake van een lagere afvalstoffenheffing ten opzichte van een situatie zonder diftar. De prognose voor 2022 was gemiddeld in totaal € 318,59 aan afvalstoffenheffing (het vaste plus het variabele deel) per huishouden. Het gemiddelde tarief is in 2022 uitgekomen op € 287,98. Een gemiddeld huishouden in de gemeente Ouder-Amstel is daarmee € 30,61 goedkoper uit dan geprognoseerd.

Structurele kosten

De kosten voor restafval zijn afgenomen door efficiëntere lediging van de containers (lagere inzamelkosten) en minder aanbod van restafval (lagere verwerkingskosten). De afvalstoffen begroting laat een begrotingsoverschot van € 54.735 zien. Dit bedrag is toegevoegd aan de voorziening afvalstofheffing.

Capaciteit

In de begroting rondom diftar is rekening gehouden is met alle reguliere werkzaamheden en extra capaciteit voor beleid en handhaving. Ten aanzien van handhaving worden de kosten van beslissingen op bezwaar gecompenseerd door de inkomsten van bestuurlijke boetes.

5.4. Meldingen

Via het KCC en Kliko worden eenvoudige telefonische vragen over de afvalpassen snel afgehandeld.

Voor gecompliceerde vragen over opgewaardeerde en afgeschreven tikken is van de inwoner een bewijs nodig, zijnde een schermafdruk van de foutieve afschrijving van tikken.

Het privacy beleid maakt het moeilijk meldingen direct af te handelen. De gemeente heeft geen inzicht in aanbodgedrag, betalingen en persoonsgegevens van de afvalpassen. Dit heeft een nadelig effect op de serviceverlening van de gemeente.

Op meldingen over bijplaatsingen en dumpingen wordt zo snel mogelijk geacteerd. Op 10% van de bijplaatsingen zijn bestuurlijke boetes uitgeschreven. Voor handhaving is extra capaciteit beschikbaar in verband met het diftarsysteem. Van alle geconstateerde bijplaatsingen wordt een registratie bijgehouden. De situatie is beheersbaar.

Er wordt ingezet op communicatie door middel van verschillende communicatiemiddelen. In het kader van actualiteiten (b.v. de landelijke opschoondag) wordt er gecommuniceerd indien zich mogelijkheden voordoen. Het communicatiemiddel wordt gekozen aan de hand van het onderwerp en het doel, om zo effectief mogelijk te zijn. Zo is er een folder ontwikkeld en in verschillende talen beschikbaar gesteld voor verschillende locaties in de gemeente.

5.5. Afvalpas

In 2022 werden 720 afvalpassen aangevraagd door nieuwe inwoners en inwoners die hun pas verloren. Er werden bijna 2.000 wachtwoorden verzonden, na controle door Kliko op de juiste combinatie van het afvalpasnummer met het adres.

Het gemiddelde aantal stortingen bedraagt 31.949 per maand. Het aantal tikken per huishouden bedraagt gemiddeld 5 per maand.

6. Hoe nu verder

Er zijn geen onoverkomelijke problemen binnen het huidige diftarsysteem. Diftar beantwoordt aan het doel: de afvalstoffenheffing voor de inwoner zo laag mogelijk houden en aan de landelijke VANG-HHA doelstellingen voldoen.

Diftar kan daarmee door naar de fase 'going-concern'. Wel is belangrijk om de effecten van het uitgevoerde beleid goed te monitoren en te evalueren om recht te blijven doen aan de gestelde duurzaamheidsdoelstellingen en zorg te dragen voor een goede dienstverlening, inclusief het laag houden van de kosten voor de inwoners van de gemeente. Tevens moet de hoeveelheid restafval nog verder worden teruggebracht om te voldoen aan de VANG-doelstellingen.

De raad zal jaarlijks vóór het zomerreces met een evaluatie geïnformeerd worden over de aangeboden hoeveelheden afval en grondstoffen in het voorgaande jaar.

Om inzicht te krijgen in het potentieel voor de verdere vermindering van het restafval zal er in 2023 (en vanaf 2024 om het jaar) in het voorjaar en in het najaar een sorteeranalyse worden gehouden. Daarbij wordt via steekproeven de samenstelling van het restafval onderzocht. Ook de resultaten hiervan worden in de evaluatie behandeld. Dit zal de basis zijn om te komen tot een gesprek c.q. maatregelen, om de hoeveelheid restafval verder terug te brengen.

Diftar maakt blijvende aandacht voor storingen, meldingen, communicatie en handhaving noodzakelijk. De resultaten hiervan zullen ook in de jaarlijkse evaluatie gedeeld worden.

Bijlage 1: Besluitvorming diftar

Het programma VANG-HHA (Van Afval naar Grondstof, Huishoudelijk Afval) beslaat de periode van 2015-2025 en is geïnitieerd door:

- Ministerie van Infrastructuur en Milieu (IenM);
- Rijkswaterstaat;
- Vereniging van Nederlandse Gemeenten (VNG);
- koninklijke vereniging voor afval en reinigingsmanagement (NVRD).

De nationale ambitie luidt: 75% bronscheiding en 100 kg restafval per inwoner in 2020. Bronscheiding wil zeggen dat grondstoffen zoals papier, glas en textiel aan de bron (door de inwoner) apart worden gehouden voor recycling, en niet worden vermengd met restafval. Het wensbeeld voor 2025 is 30 kg restafval per huishouden. In 2050 moeten we met elkaar een circulaire economie hebben, waarin afval niet meer bestaat.

Op 30 juni 2016 heeft de gemeenteraad van Ouder-Amstel besloten het in 2014 in gebruik genomen ondergrondse afval inzamelsysteem met de volgende maatregelen te optimaliseren:

1. Uitbreiden van kunststofinzameling naar PMD (plastic- en metalen verpakkingen en drankenkartons);
2. Naast bronscheiding ook inzetten op nascheiding bij de verwerker, het AEB;

De PMD-inzameling is in december 2016 van start gegaan. In december 2017 is de nascheidingsinstallatie bij het AEB (Afval Energie Bedrijf te Amsterdam) in gebruik genomen. Door zowel bron- als nascheiding voor PMD toe te passen, werd zoveel mogelijk PMD gewonnen.

Om in 2040 energieneutraal te zijn heeft de gemeenteraad op 15 juni 2017 de Beleidsnotitie Duurzaamheid Ouder-Amstel 2017-2021 'Energiek & Circulair' vastgesteld. Dit inclusief de beleidsambitie om bij afvalscheiding in te zetten op het behalen van de nationale VANG-doelstellingen (Van Afval Naar Grondstof). Ouder-Amstel stelt zich als doel 75% bronscheiding en 100 kilo restafval per inwoner per jaar te behalen tussen 2020 en 2025.

Tijdens de raadsvergadering van 25 februari 2018 is door de gemeenteraad tot een aantal maatregelen besloten, waaronder de inzameling van groente-, fruit en tuinafval (GFT). De inzameling van GFT is in oktober 2019 ingevoerd bij de laagbouw, en in oktober 2021 bij de hoogbouw.

Ten aanzien van de andere maatregelen heeft de gemeenteraad in de vergadering van 8 november 2018 tot bezuinigingen besloten. Daarnaast is het amendement "Begroting tarief afvalstoffenheffing" aangenomen. In het amendement draagt de gemeenteraad het college onder andere op:

1. Zo snel mogelijk, maar uiterlijk 1 januari 2020 een diftarsysteem in te voeren waarmee de kosten voor de afvalinzameling omlaag kunnen en het milieurendement wordt verhoogd.
2. Hierbij aandacht te besteden aan de bescherming van de privacy.
3. Eventuele aanvullende manieren om bronscheiding zoals belonen voor gescheiden afval mee te nemen.

Vervolgens heeft het college van burgemeester en wethouders het volgende voorstel gedaan:

- Bij de invoering van Diftar te kiezen voor het inzamelsysteem op basis van het aantal aanbiedingen met een prepaid betalingsmethode;
- In het najaar van 2019 de participatie te starten voor het inzamelen van het PMD afval.

Daarop is door de gemeenteraad op 3 juli 2019 het volgende amendement aangenomen:

- Het onderdeel van het raadsbesluit dat stelt “In het najaar van 2019 de participatie te starten voor het inzamelen van het PMD afval” te veranderen in: Bij de invoer van diftar te kiezen voor volledige nascheiding van PMD.”

Tevens heeft de gemeenteraad met een motie het college verzocht:

- Om tussen nu en de invoerdatum van diftar prioriteit te geven aan communicatie over de veranderingen die in Ouder-Amstel rondom het inzamelen van afval te wachten staan.
- Niet te wachten tot eind 2019 met communicatie en participatie over PMD en restafval maar al op korte termijn duidelijkheid te geven aan de inwoners over de mogelijkheden van nascheiding
- Daarbij onafhankelijke informatie te geven over de verwerking van alle afvalstromen.

Tijdens de marktconsultatie bleek dat de beoogde leverancier in verband met een belangrijke systeemfout het gewenste prepaidsysteem voor diftar niet meer kon leveren. Twee leveranciers wilden wel een nieuw prepaidsysteem voor diftar bouwen, maar daaraan waren wat risico's verbonden. Een andere mogelijkheid was het prepaidsysteem niet meer toe te passen, maar een postpaid systeem.

Daarop besloot de gemeenteraad op 23 april 2020 de invoer van het prepaid diftarsysteem voor Ouder-Amstel uit te stellen en te streven naar invoering op 1 januari 2022.

Vanaf 15 oktober 2021 is de volledige nascheiding van PMD een feit en diftar is per 1 januari 2022 ingevoerd.

Bijlage 2: Sorteeraanlyse 2022

Tuinafval aangetroffen in fijn restafval Ouder-Amstel laagbouw

Elektrische apparaten aangetroffen in fijn restafval Ouder-Amstel hoogbouw

Ouder-Amstel Hoogbouw uitgevoerd op 03-06-2022	kg	gewichts%	toelichting
Groente-, fruit- en tuinafval	149,6	39,5%	
tuinafval	10,1	2,7%	
groente- en fruitafval	139,5	36,8%	
Papier en karton	22,9	6,0%	
karton en papieren verpakkingen	12,6	3,3%	
kranten, tijdschriften en drukwerk	10,3	2,7%	
Hygiënisch papier	38,1	10,1%	
luiers	22,5	5,9%	
overig hygiënisch papier	15,6	4,1%	
Drankkartons	6,2	1,6%	
Kunststoffen	48,0	12,7%	
kunststof verpakkingen	36,5	9,6%	
overige kunststoffen	11,5	3,0%	
Glas	16,8	4,4%	
Metalen	15,8	4,2%	
metalen verpakkingen	8,7	2,3%	
overige metalen	7,1	1,9%	o.a. pannen, bouten, kabels, wielen, plamuurmes, slot
Textiel	14,8	3,9%	
Puin en keramiek	3,2	0,8%	
Hout	1,8	0,5%	o.a. kommetje, mand, latjes
Klein chemisch afval	0,2	0,05%	batterijen, inkt cartridges, medicijnen
Elektrische apparaten	3,3	0,9%	broodrooster, koptelefoon, baart trimmer
Overig afval	58,3	15,4%	o.a. koffiecups, gealuminiseerde kunststoffen, boodschappentas, mat, niet-herbruikbaar papier, spuitbussen, toiletas, voetbal
Totaal	378,9	100,0%	

Ouder-Amstel Laagbouw uitgevoerd op 01-06-2022	kg	gewichts%	toelichting
Groente-, fruit- en tuinafval	188,1	52,7%	
tuinafval	74,0	20,7%	
groente- en fruitafval	114,1	32,0%	
Papier en karton	15,6	4,4%	
karton en papieren verpakkingen	10,3	2,9%	
kranten, tijdschriften en drukwerk	5,3	1,5%	
Hygiënisch papier	47,6	13,3%	
luiers	30,4	8,5%	
overig hygiënisch papier	17,2	4,8%	
Drankkartons	7,3	2,0%	
Kunststoffen	46,7	13,1%	
kunststof verpakkingen	41,9	11,7%	
overige kunststoffen	4,8	1,3%	
Glas	2,0	0,6%	
Metalen	9,9	2,8%	
metalen verpakkingen	3,4	1,0%	
overige metalen	6,5	1,8%	
Textiel	7,2	2,0%	
Puin en keramiek	5,1	1,4%	
Hout	0,0	0,0%	
Klein chemisch afval	0,1	0,03%	batterijen, cartridge
Elektrische apparaten	3,1	0,9%	radio, auto, stekkerdoos
Overig afval	24,2	6,8%	niet-herbruikbaar papier, gealuminiseerd papier, spuitbussen, cosmetica, koffiecups
Totaal	356,9	100,0%	

Voor: De gemeenteraad
Van: Het college van B&W
Datum: 28 maart 2023
Betreft: Evaluatie diftar 2022

De gemeente Ouder-Amstel is per 1 januari 2022 overgaan tot een gedifferentieerd tarief voor het huishoudelijk restafval. Behalve een vast tarief per jaar aan afvalstoffenheffing, betalen de huishoudens per keer voor het aanbieden van restafval. De invoering van diftar heeft twee doelen: de afvalstoffenheffing voor de inwoner zo laag mogelijk houden en aan de landelijke VANG-HHA doelstellingen voldoen.

Het is belangrijk om de effecten van het uitgevoerde beleid goed te monitoren en te evalueren om recht te blijven doen aan de gestelde doelstellingen en zorg te dragen voor een goede dienstverlening, inclusief het laag houden van de kosten voor de inwoners van de gemeente.

Het eerste halfjaar diftar is geëvalueerd en de resultaten zijn uitgebreid besproken in de Commissie Ruimte en Gebiedsontwikkeling van 15 november 2022.

Er zijn in de commissie enkele toezeggingen gedaan. Zo is er verzocht is om meer communicatie om het restafval te verminderen. Hierin wordt voorzien door in te zetten op communicatie door middel van verschillende communicatiemiddelen. Er zijn folders gemaakt in diverse talen, die gericht worden ingezet. In het kader van actualiteiten (b.v. de landelijke opschoondag) wordt er gecommuniceerd indien zich mogelijkheden voordoen. Het communicatiemiddel wordt gekozen aan de hand van het onderwerp en het doel om zo effectief mogelijk te zijn.

Ook in het kader van vermindering van het restafval is aan de portefeuillehouder gevraagd om het gesprek met de supermarkten aan te gaan over de hoeveelheid (plastic) verpakkingen. Er zijn vervolgens afspraken met de lokale ondernemersvereniging en winkeliersvereniging ingepland om aandacht te vragen voor de hoeveelheid verpakkingen.

In september hebben de drie oplaadzuilen een storing gehad. Gevraagd is of een tijdelijk loket in het Dorpshuis in Duivendrecht, om de pas op te laden, mogelijk is. In het gemeentehuis is de mogelijkheid gecreëerd om bij de balie tikken te kopen. In de voorziening in Duivendrecht is dit technisch moeilijk te realiseren. In voorkomende gevallen zal er een medewerker van de gemeente met een laptop naar het Dorpshuis gaan, om inwoners te helpen met het online bewonersportaal van de leverancier van het systeem: Kliko.

Het viel de commissie op dat het aantal inwoners dat zich meldde voor gratis tikken op de afvalpas in verband met medisch afval (zoals incontinentiemateriaal) lager was dan verwacht aan de hand van landelijke gemiddelden van het aantal inwoners, dat hiervoor in aanmerking komt. Dit kan verschillende redenen hebben: gêne, gezonde inwoners, overlap met een minimum inkomen, maar ook onwetendheid. Daarom is er op verzoek van de commissie een flyer met aanmeldformulier ontwikkeld en beschikbaar gesteld aan apotheken en artspraktijken.

Tot slot is afgesproken dat zo spoedig mogelijk na een heel jaar diftar, opnieuw geëvalueerd wordt. De evaluatie diftar 2022 treft u bijgaand aan. De conclusies in dit rapport wijken ten aanzien van de dienstverlening en afvalhoeveelheden en -percentages niet veel af van de evaluatie over de eerste helft van 2022.

De hoeveelheid fijn restafval bedraagt in 2022 nog 136 kilo per inwoner (doelstelling is 100 kg te behalen tussen 2020 en 2025). Gemiddeld biedt een inwoner in 2022 een hoeveelheid van 93 kg minder restafval aan ten opzichte van 2021. Er is sprake van een afname van het aangeboden fijn restafval van 41% ten opzichte van 2021 (prognose: 20%).

Het is nu, na een heel jaar diftar, mogelijk om de financiële balans op te maken. Gemiddeld gezien is er sprake van een lagere afvalstoffenheffing ten opzichte van een situatie zonder diftar. De prognose voor 2022 was gemiddeld in totaal € 318,59 aan afvalstoffenheffing (het vaste plus het variabele deel) per huishouden. Het gemiddelde tarief is in 2022 uitgekomen op € 287,98. Een gemiddeld huishouden in de gemeente Ouder-Amstel is daarmee € 30,61 goedkoper uit dan geprognostiseerd.

De kosten voor restafval zijn afgenomen door efficiëntere lediging van de containers (lagere inzamelkosten) en minder aanbod van restafval (lagere verwerkingskosten). De afvalstoffenbegroting laat een begrotingsoverschot van € 54.735 zien. Dit bedrag is toegevoegd aan de voorziening afvalstofheffing.

Ten aanzien van het vervolg op deze evaluatie kunnen we constateren dat er geen onoverkomelijke problemen bestaan binnen het huidige diftarsysteem. Bijplaatsingen komen nog wel regelmatig voor. Er wordt structureel handhaving ingezet op maandag tot met vrijdag en geregeld op zaterdag. De hotspots in Duivendrecht zijn de Lunaweg en de Zonnehof flats. In Ouderkerk aan de Amstel is alleen de Machineweg een hotspot locatie. Bij ongeveer 10% van de bijplaatsingen, krijgen de inwoners een boete. Het aantal overtredingen lijkt af te nemen.

Diftar beantwoordt aan het doel: de afvalstoffenheffing voor de inwoner zo laag mogelijk houden en aan de landelijke VANG-HHA doelstellingen voldoen.

Diftar kan daarmee door naar de fase 'going-concern'. Wel is belangrijk om de effecten van het uitgevoerde beleid goed te monitoren en te evalueren om recht te blijven doen aan de gestelde duurzaamheidsdoelstellingen en zorg te dragen voor een goede dienstverlening, inclusief het laag houden van de kosten voor de inwoners van de gemeente. Tevens moet de hoeveelheid restafval nog verder worden teruggebracht om te voldoen aan de VANG-doelstellingen.

De raad zal jaarlijks vóór het zomerreces met een evaluatie geïnformeerd worden over de aangeboden hoeveelheden afval en grondstoffen in het voorgaande jaar.

Om inzicht te krijgen in het potentieel voor de verdere vermindering van het restafval zal er in 2023 (en vanaf 2024 om het jaar) in het voorjaar en in het najaar een sorteeraanlyse worden gehouden. Daarbij wordt via steekproeven de samenstelling van het restafval onderzocht. Ook de resultaten hiervan worden in de evaluatie behandeld. Dit zal de basis zijn om te komen tot een gesprek c.q. maatregelen om de hoeveelheid restafval verder terug te brengen.

Diftar maakt blijvende aandacht voor storingen, meldingen, communicatie en handhaving noodzakelijk. De resultaten hiervan zullen ook in de jaarlijkse evaluatie met u gedeeld worden.

Overzicht moties en toezeggingen 2023 en 2018-2022 (vrs. mei 230501)

Datum	Nr.	Fractie	Inhoud	Afhandeling	PH
230413	T1	PvdA	<p>College Uitvoeringsprogramma</p> <p>Commissie R&G</p> <p>Arbeidsomstandigheden van de stratenmakers op de Rijksstraatweg zijn slecht, alles lijkt handwerk te zijn i.p.v. machinewerk, wat weet de wethouder hierover.</p>		
<p>Beantwoording: Voor een werk als de herinrichting van de Rijksstraatweg wordt als onderdeel van het bestek door de aannemer een straatwerkplan opgesteld. Daarin is opgenomen wat machinaal gestraat kan worden en wat niet. Zo worden de fietspadelementen machinaal gestraat.</p> <p>Tijdens bouwvergaderingen (drie wekelijkse) die tijdens de uitvoering van het project worden gehouden, heeft de hoofdaannemer nog niet aangegeven dat de hoeveelheid handmatig aan te brengen bestrating meer is geworden dan in het plan is opgenomen of dat er signalen zijn vanuit de straatmakers dat het werk te belastend zou zijn.</p> <p>De toezichthouder zal hiervoor echter aandacht vragen in het wekelijks werkoverleg in de bouwkeet en de projectleider zal het onderwerp op de agenda laten zetten voor de eerstkomende (drie wekelijkse) bouwvergadering.</p>					
	T2	D66	De mogelijkheden verkennen of er tijdelijk een externe communicatieadviseur kan worden aangenomen		Mevr. Koek-Baks
Beantwoording:					
	T3	VVD	<p>Communicatiebeleidsplan</p> <p>In september wordt het communicatieplan 2023-2024 aangeboden</p>		Mevr. Koek-Baks
Beantwoording:					
	T4	PvdA	<p>Extra aandacht op scholen inzake de Holocaust en de joden vervolging zal worden meegenomen bij de gesprekken op scholen</p> <p>Stvz huisvesting voor het onderwijs zal schriftelijk worden beantwoord</p>		Mevr. Koek-Baks
Beantwoording:					
	T5	D66	Over welk onderzoek wordt gesproken in het kader van de windturbines?		Mevr. Koek-Baks

			Op het verzoek om te kijken naar de ruimte om bij te verdienen (programma sociaal domein), zal schriftelijk antwoord worden gegeven.		
<p>Beantwoording: Coöperatie De Windvogel, eigenaar van de windturbine Amstelvogel in Ouder-Amstel, doet onderzoek naar de (on)mogelijkheden voor het plaatsen van meer windturbines in het zoekgebied voor windenergie. Onder andere wordt het effect op de flora en fauna in het zoekgebied onderzocht.</p> <p>Daarnaast is het Rijk op dit moment milieunormen aan het herijken voor windenergie, bijvoorbeeld de criteria rondom afstand en geluid.</p>					
	T6	NB	Verdere termijnen over dorpen vrij van vrachtwagens zullen schriftelijk worden beantwoord		Mevr. Koek-Baks
Beantwoording:					
	T7	OAA	De vraag over VRA waarom niet bij Going concern in de CUP zal schriftelijk beantwoord worden		Mevr. Koek-Baks
Beantwoording:					
230330	T1	VVD	Vragenhalfuurtje Verzoek om te kijken wat er te doen valt met het zwerfafval wat uit de open bak komt bij het ophalen van het huisvuil De Portefeuillehouder zegt toe in gesprek te gaan en de uitkomst te delen met de raad.		Mevr. Koek-Baks
<p>Beantwoording: Gesprek met het bedrijf heeft plaatsgevonden. De uitleg was als volgt: als containers dicht bij elkaar staan doet de betreffende chauffeur de kleppen niet dicht. In andere situaties wel. Het bedrijf heeft, ook aan de chauffeur, bevestigd dat het verplicht is om de open kleppen te sluiten en heeft laten weten dat ervanuit kan worden gegaan dat dit voorval zich niet zal herhalen.</p>					
230316	T1	NB	De wethouder geeft aan dat de participatieverordening op korte termijn uitgewerkt zal worden. Toegezegd is dat de memo inzake participatieproces op 27 maart wordt aangeboden aan het Presidium		Mevr. Koek-Baks
Beantwoording:					
221213	M1		Verzoekt het college: <ul style="list-style-type: none"> - Vanaf nu alle verkoop van gemeentelijke grond of vastgoed, met uitzondering van grond voor 		Dhr. Frequin

			tuinuitbreidingen, aan de raad voor te leggen zodat de raad wensen en bedenkingen kan aangeven.		
Beantwoording					
221213	M4		<p>Verzoekt het college:</p> <ul style="list-style-type: none"> Vanaf nu de Gemeenteraad in de gelegenheid te stellen wensen en bedenkingen te uitten voorafgaand aan de goedkeuring van dergelijke tijdelijke voorzieningen bestemmingswijzigingen daar waar het ingrijpende of mogelijk politiek gevoelige voorstellen betreft. 		Dhr. Frequin
Beantwoording:					
221110	M1		Draagt het college op: Zich zo spoedig mogelijk bij het ministerie OCW aan te melden als Regenbooggemeente Ouder-Amstel, met als doel de extra middelen te ontvangen ter bevordering van het lokaal LHBTIQ+ emancipatiebeleid en deze middelen in te zetten voor activiteiten rondom dit thema.		
Beantwoording:					
			2018-2022 hieronder zetten met aangepaste portefeuillehouder		
Beantwoording:					
211125	M4		<p>Meer Groen in DNK 1. Bij de stedenbouwkundige uitwerking als uitgangspunt te hanteren: a. Dat bestaand groen behouden blijft, tenzij dit niet past in de structuurvisie; b. Dat rekening wordt gehouden met de verblijfplaatsen van eventuele beschermde diersoorten; c. Dat ervoor zover mogelijk, evenveel kwalitatief groen van grote ecologische waarde terugkomt in het gebied als dat verwijderd wordt; d. Dat er kwalitatief hoogwaardig groen wordt gerealiseerd; e. Het stadspark zich, rekening houdend met de uitkomsten van participatie, zoveel als mogelijk richt op natuur en recreatie in het groen en van voldoende omvang is om in de behoefte te voorzien van de bewoners en bezoekers van ABPZ en DNK; 2. Bij de stedenbouwkundige uitwerking de</p>		Dhr. Frequin

			opties te verkennen om delen van het stadspark/plangebied slechts beperkt op te hogen en daarmee meer ecologisch waardevol groen te behouden. 3. In het vervolgtraject tijdig te starten met onderzoek naar herplanting van bomen		
Beantwoording:					
211125	M5		Verzoekt het college: •Om in de stedenbouwkundige uitwerking van DNK de bereikbaarheid van DNK tijdens evenementen speciale aandacht te geven met de nadruk op: -scheiding van evenementen- en bestemmingsverkeer; -stimuleren van OV en fietsgebruik voor bezoekers van evenementen; -voorkomen van (parkeer)overlast in de wijk; •Om met de betrokken partijen goede afspraken te maken over informatievoorziening, handhaving en (dynamische) verkeersregeling tijdens evenementen; •Om de resultaten voor te leggen aan de Raad in het kader van de vast te stellen uitvoeringsstrategie		Dhr. Frequin
Beantwoording:					
210916	T	NB	Jaarlijks zal het communicatie uitvoeringsplan aan de raad worden voorgelegd m.n. over specifieke doelgroepen		Mevr. Koek-Baks
Beantwoording:					
201217	M3	VVD	Verzoekt het college om in gesprek te gaan Met de verantwoordelijk portefeuillehouder in Amsterdam om duidelijk te maken dat wij geen erotisch centrum nabij onze gemeentegrenzen willen en de portefeuillehouder te bewegen te kiezen voor een andere locatie De raad te informeren over de uitkomst van dit gesprek of deze gesprekken.		Mevr. Langenacker
Beantwoording:					
201022	M3	D66	Verzoekt het college: • Om bij het uitvoeren van het onderzoek parkeerbeleid en parkeerregime voor het Centrum van Ouderkerk aan de Amstel ook de gebieden tussen de Rondehoep Oost, Polderweg, Schoolweg en Theresiastraat mee te		Mevr. Koek-Baks

			nemen. • En bij het onderzoek nadrukkelijk mee te nemen hoe dit gebied beter aangesloten kan worden op het OV en gebruik kan worden gemaakt van deelmobiliteit. • En daarbij rekening te houden met alle toekomstige ontwikkelingen in deze gebieden	
Beantwoording:				
200702	M3	D66 GL	Entrada roept het college op: • Zich in de vervolgonderhandelingen in te spannen om de middel dure huurwoningen gedurende een termijn van tenminste 20 jaren na de eerste ingebruikname voor de daarvoor bedoelde doelgroepen beschikbaar te houden. • Bij de besluitvorming over de stedenbouwkundige visie een onderbouwing aan de raad te presenteren waarom zij in deze onderhandeling wel of niet geslaagd is in de hiervoor genoemde oproep	Dhr. Frequin
Beantwoording				
190418		Raadsbreed aangenomen	Motie vreemd wonen om zelf in te wonen Roept het college op om: -Te onderzoeken welke mogelijkheden Ouder-Amstel kan gebruiken om woningen toegankelijk te houden, zoals een anti-speculatiebeding en een zelfbewoningsplicht. -Deze mogelijkheden voor te leggen aan de raad. -Dit alles te doen op een moment dat de mogelijkheid biedt het te laten gelden voor de ontwikkelingen bij DNK, Entrada en het ABP.	Dhr. Frequin

2023/25

datum raadsvergadering : 25 mei 2023
onderwerp : Zienswijze procedure deelname Veiligheidsregio Amsterdam Amstelland aan de Stichting Waarborgfonds Veiligheidsregio's
portefeuillehouder : J. Langenacker
datum raadsvoorstel : 18 april 2023

Samenvatting

Op grond van artikel 31a, lid 2 van de Wet gemeenschappelijke regeling wordt het ontwerpbesluit tot deelname aan de Stichting Waarborgfonds Veiligheidsregio's door de Veiligheidsregio Amsterdam Amstelland voor zienswijze aan uw raad voorgelegd. Na oprichting van deze Stichting worden de aanspraken van (brandweer)personeelsleden van de veiligheidsregio's in Nederland op een eenduidige wijze afgedekt en lopen de claims via de werkgevers. Zo wordt invulling gegeven aan een goed werkgeverschap, ook na een ongeval. Het doel van dit fonds is om dekking bieden voor in ieder geval de niet verzekerbare aanspraken na dienstongevallen van medewerkers van de Veiligheidsregio. Voorgesteld wordt om geen wensen of bedenkingen kenbaar te maken.

Wat is de juridische grondslag?

Artikel 31a, lid 2 van de Wet gemeenschappelijke regelingen.

Wat is de voorgeschiedenis?

De risico's van de veiligheidsregio's (regionale crisisbeheersing en brandweer) zijn in Nederland per regio afzonderlijk verzekerd. Dit leidt tot verschillen in dekking die ongewenst zijn, zeker daar waar men onderling samenwerkt. Daarnaast zijn de Veiligheidsregio's gezamenlijk aan de slag met het thema Goed werkgeverschap na dienstongevallen. Gebleken is dat de dekking van de ongevallenverzekering niet in alle gevallen (meer) aansloot bij de verwachting die zowel de veiligheidsregio's als ook de (brandweer) medewerker hadden. Om deze reden wil men een deel van de specifieke beroepsrisico's van de brandweer onderbrengen in een gezamenlijk waarborgfonds: de Stichting Waarborgfonds Veiligheidsrisico's. Dit fonds gaat dekking bieden voor in ieder geval de niet verzekerbare aanspraken na dienstongevallen van medewerkers van de regionale brandweer.

Waarom dit raadsvoorstel?

Het voorstel tot deelname aan de Stichting Waarborgfonds Veiligheidsregio's is in de vergadering van het veiligheidsbestuur van 27 maart 2023 voorlopig vastgesteld. Op grond van artikel 31a, lid 2 van de Wet gemeenschappelijke regelingen moet een besluit tot deelname aan een privaatrechtelijke rechtspersoon door de gemeenschappelijke regeling worden voorgelegd aan de gemeenteraden van de deelnemende gemeenten voor een zienswijze. Dit ontwerpbesluit ligt nu voor.

Wat gaan we doen?

Het ontwerpbesluit tot deelname in de Stichting ligt ter zienswijze voor aan alle gemeenteraden binnen het gebied Amsterdam-Amstelland. Het voorstel is akkoord te gaan met dit ontwerpbesluit.

Wat is het maatschappelijke effect?

De burger zal hier niets van merken, de oprichting van de Stichting Waarborgfonds Veiligheidsregio's is een verbetering in de arbeidsvoorwaarden voor wat betreft schadeclaims voor het personeel van de Veiligheidsregio's bij ongevallen. De claims worden dan op een uniforme wijze afgedaan en het personeel hoeft niet zelf te procederen met verzekeraars.

Welke argumenten en keuzemogelijkheden zijn er?

Deelname aan de Stichting Waarborgfonds Veiligheidsregio's vormt een voorziening die niet of moeilijk verzekerbare risico's afdekt. In de loop der tijd bleek dat de dekking van de ongevallenverzekering niet in alle gevallen (meer) aansloot bij de verwachting die zowel de veiligheidsregio als ook de medewerker hadden. Veelal spitst zich dit toe op de vraag of aan alle elementen van ongevalsdefinitie is voldaan, terwijl de medewerker evident letsel heeft opgelopen tijdens zijn werk. Daarnaast is sprake van een 'verharding' van de verzekeringsmarkt, hetgeen inhoudt dat het aantal aanbieders afneemt, premies stijgen en voorwaarden versoberd worden met als gevolg dat de verzekerbaarheid onder druk komt te staan. Door de oprichting van de Stichting Waarborgfonds Veiligheidsregio's worden de aanspraken van personeelsleden binnen het personeel van de veiligheidsregio's in Nederland op een eenduidige wijze afgedekt en lopen de claims via de werkgevers. Zo wordt invulling gegeven aan een goed werkgeverschap, ook na een ongeval. De personeelsleden hebben dan geen eindeloze procedures te voeren met verzekeraars. De deelname aan de Stichting Waarborgfonds Veiligheidsregio's is verwerkt in de begroting van de Veiligheidsregio Amsterdam-Amstelland.

Wat hebben we hiervoor nodig?

De Veiligheidsregio Amsterdam-Amstelland kan (als alle gemeenten instemmen) besluiten tot deelname aan de Stichting Waarborgfonds Veiligheidsregio's.

Wie is erbij betrokken en hoe communiceren we?

De Veiligheidsregio Amsterdam-Amstelland wordt op de hoogte worden gesteld van de door uw raad ingebrachte zienswijze.

Wat is het vervolg?

Na ontvangst van de zienswijzen van de gemeenteraden van de Amsterdam Amstelland gemeenten, neemt de Veiligheidsregio Amsterdam Amstelland een definitief besluit over het aansluiten bij de Stichting Waarborgfonds Veiligheidsregio's.

Hoe monitoren en evalueren we?

Dit wordt meegenomen in het jaarverslag van de Veiligheidsregio Amsterdam Amstelland.

Bijlagen

Brief veiligheidsregio Amsterdam-Amstelland d.d. 3-04-2023;
Ontwerpbesluit oprichting Stichting Waarborgfonds Veiligheidsregio's 27-03-2023

Burgemeester en wethouders van Ouder-Amstel,
de secretaris, de burgemeester,

R. van Reijswoud J. Langenacker

De raad van de gemeente Ouder-Amstel,

Gelezen het voorstel van burgemeester en wethouders d.d. 18 april 2023, 2023/25,

BESLUIT :

ten aanzien van het ontwerpbesluit tot deelname van de Veiligheidsregio Amsterdam-Amstelland aan de Stichting Waarborgfonds Veiligheidsregio's geen wensen en bedenkingen kenbaar te maken.

Ouder-Amstel, 25 mei 2023

De raad voornoemd,

de raadsgriffier,

de voorzitter,

Mevr. L.W.F. Örsçek- Moolenaar

mevr. J. Langenacker

Modelontwerpbesluit oprichting stichting waarborgfonds veiligheidsregio's

Het bestuur van Veiligheidsregio Amsterdam Amstelland;

Gelet op [Artikel 31a, lid 2 van de Wet gemeenschappelijke regelingen](#);

Overwegende dat:

- > De veiligheidsregio's veelal problemen ervaren bij het inkopen van onder meer de ongevallenverzekering;
- > De verzekeringsmarkt 'verhardt', hetgeen inhoudt dat het aantal aanbieders afneemt, premies stijgen en voorwaarden versoberd worden met als gevolg dat de verzekeraarbaarheid onder druk komt te staan;
- > Het verzekeren van financiële risico's geen schade voorkomt;
- > De veiligheidsregio's in het kader van goedwerkgeverschap een gezamenlijke lijn willen hanteren bij de afhandeling van schades na ongevallen;
- > Het bovenstaande vraagt om een omslag "van verzekeringsdenken naar risicodenken" en om een omslag "van verzekeringsdenken naar het denken in aanspraken";
- > De verzekeringsfunctie bij de veiligheidsregio's veelal kwetsbaar is georganiseerd;
- > De veiligheidsregio's door samenwerking een beter antwoord kunnen bieden op deze interne en externe ontwikkelingen;
- > Het derhalve van bijzonder aangewezen belang is dat de veiligheidsregio's afspraken maken hoe hier invulling aan te geven;
- > Deze samenwerking vorm moet krijgen in een expertisebureau risicobeheer die de veiligheidsregio's adviseert rondom risicobeheer en bemiddelt en ondersteunt bij inkoop van in ieder geval (ongevallen)verzekeringen;
- > De samenwerking naar verwachting behalve een kwaliteitsslag tevens een efficiëncyslag oplevert;
- > Er voor de oprichting van het expertisebureau een separate rechtspersoon vereist is omdat dit voortvloeit uit het wettelijk kader dat geldt voor het 'adviseren en bemiddelen' rondom verzekeringen;
- > Het Veiligheidsberaad op 1 juli 2022 daarom heeft besloten tot de oprichting van het expertisebureau;
- > Het expertisebureau per 12 oktober 2022 feitelijk is opgericht en een vergunning aanvraagt bij de Autoriteit Financiële Markten (AFM);
- > Voor het afdekken van niet-verzekerbare aanspraken een waarborgfonds de mogelijkheid biedt om deze in gezamenlijkheid te financieren;
- > Hiervoor eveneens de oprichting van een separate stichting noodzakelijk is;
- > In de vergadering van het Veiligheidsberaad van 16 december 2022 het principe-besluit is genomen om te komen tot de oprichting van een waarborgfonds wetende dat;
 - De aangewezen rechtsvorm een stichting is;
 - Deze stichting op grond van artikel 3.6 lid 2 sub a Wet financieel toezicht (Wft) een vrijstelling heeft van de vergunningsplicht van De Nederlandse Bank (DNB);
 - Deelname aan de stichting vrijwillig is;

Bezoekadres

Ringdijk 98
1097 AH Amsterdam

Postadres

Postbus 92171
1090 AD Amsterdam

Telefoon (020) 555 65 50

informatie@veiligheidsregioaa.nl
www.veiligheidsregioaa.nl

- Deelname voor minimaal 5 jaar is;
 - Een entree-inleg verschuldigd is gelijk aan de jaarlijkse bijdrage;
 - De bijdrage wordt omgeslagen aan de hand van het inwoneraantal per veiligheidsregio;
 - Reeds bij deelname van een beperkt aantal veiligheidsregio's het opportuun is om het waarborgfonds op te richten, omdat de niet-verzekerbare aanspraken die gelden op grond van de Landelijke Regeling Aanspraken na Dienstongevallen anders door de individuele veiligheidsregio gedragen worden;
 - Beoogd wordt om de Landelijke Regeling Aanspraken na Dienstongevallen kostenneutraal te financieren, waarbij de veiligheidsregio's deze naar verwachting uit hun lopende begroting kunnen financieren;
 - Het risico dat een beroep moet worden gedaan op de algemene reserve afneemt;
- > de formele oprichting van het waarborgfonds zo spoedig mogelijk volgt na de definitieve besluitvorming in het Veiligheidsberaad met het oog op de invoering van de Landelijke Regeling Aanspraken na Dienstongevallen per 1 januari 2024, zijnde tevens de ingangsdatum van de gezamenlijke ongevallenverzekering;
- > de raden van de inliggende gemeenten in de gelegenheid zijn gesteld om hun wensen en bedenkingen ten aanzien van deelname aan de stichting kenbaar te maken;

BESLUIT:

Tot oprichting van en deelname aan de Stichting Waarborgfonds Veiligheidsregio's, die namens de veiligheidsregio N.N. in ieder geval dekking biedt voor de niet-verzekerbare aanspraken als bedoeld in de Landelijke Regeling Aanspraken na Dienstongevallen, gehoord hebbende de gemeenteraden

Amsterdam, 3 juli 2023,

de voorzitter,

de secretaris.

F. Halsema

M.T.C. van Lieshout

Bezoekadres

Ringdijk 98
1097 AH Amsterdam

Postadres

Postbus 92171
1090 AD Amsterdam

Telefoon (020) 555 65 50

informatie@veiligheidsregioaa.nl
www.veiligheidsregioaa.nl

Aan de colleges B&W van de gemeente Aalsmeer,
Amstelveen, Amsterdam, Diemen, Ouder-Amstel
en Uithoorn.

Datum:	3 april 2023	Behandeld door:	Bas Meijer
Betreft:	Wensen en bedenkingen stichting Waarborgfonds	Uw kenmerk:	-
Kenmerk:	DIV2023/37	Bijlagen:	Ontwerpbesluit Stichting Waarborgfonds

Geacht college,

Op 16 december jl. heeft het Veiligheidsberaad, het overlegorgaan van de 25 voorzitters veiligheidsregio, mede op advies van de Bestuurlijke Advies Commissie Brandweer het principebesluit genomen tot het oprichten van een Stichting Waarborgfonds Veiligheidsregio's, die dekking biedt voor in ieder geval de niet-verzekerbare aanspraken na dienstongevallen.

Het algemeen bestuur van uw veiligheidsregio is bevoegd tot het oprichten van een stichting indien de gemeenschappelijke regeling in deze mogelijkheid voorziet en dat in het bijzonder aangewezen moet worden geacht te zijn voor de behartiging van het daarmee te dienen openbaar belang. Voorts wordt het besluit niet genomen dan nadat de raden van de deelnemende gemeenten een ontwerpbesluit is toegezonden en in de gelegenheid zijn gesteld hun wensen en bedenkingen ter kennis van het algemeen bestuur te brengen. Dit is op basis van artikel 31a, lid 2 van de Wet gemeenschappelijke regelingen.

De gemeenschappelijke regeling van Veiligheidsregio Amsterdam-Amstelland voorziet in de mogelijkheid tot het oprichten van een privaatrechtelijke rechtspersoon. Hieronder licht ik u toe waarom de oprichting van deze stichting wordt geacht bijzonder aangewezen te zijn van het daarmee te dienen openbaar belang.

Huidige situatie

De Raad van Commandanten en Directeuren Veiligheidsregio's (RCDV) is enige tijd aan de slag met het thema 'Goedwerkgeverschap na dienstongevallen'. Ten tijde van de regionalisering van de brandweer zijn de aanspraken bij ongevallen, zoals die golden bij de gemeentelijke en regionale

Bezoekadres

Ringdijk 98
1097 AH Amsterdam

Postadres

Postbus 92171
1090 AD Amsterdam

Telefoon (020) 555 65 50
informatie@veiligheidsregioaa.nl
www.veiligheidsregioaa.nl

brandwren via nieuwe verzekeringspolissen samengevoegd. Hierbij is veelal geen bewuste afweging gemaakt rondom aanspraken bij ongevallen.

Als gevolg van een aantal interne en externe ontwikkelingen is een toenemend bewustzijn bij veiligheidsregio's ontstaan over de aard en hoogte van aanspraken van medewerkers als gevolg van ongevallen tijdens het werk. Dit bewustzijn is de afgelopen jaren gegroeid door een toenemende onderlinge samenwerking van veiligheidsregio's op dit vlak. In de loop der tijd bleek dat de dekking van de ongevallenverzekering niet in alle gevallen (meer) aansloot bij de verwachting die zowel de veiligheidsregio als ook de medewerker hadden. Veelal spitst zich dit toe op de vraag of aan alle elementen van ongevalsdefinitie is voldaan, terwijl de medewerker evident letsel heeft opgelopen tijdens zijn werk. Daarnaast is sprake van een 'verharding' van de verzekeringsmarkt, hetgeen inhoudt dat het aantal aanbieders afneemt, premies stijgen en voorwaarden versoberd worden met als gevolg dat de verzekeraarheid onder druk komt te staan. Dit alles heeft bijgedragen aan de gedachte dat verzekeren 'slechts' een van de mogelijke opties is om financiële risico's als gevolg van schade bij ongevallen op te vangen. In feite is daarmee de stap gezet van 'verzekeringsdenken naar risicodenken'. Ook is de stap van 'verzekeringsdenken naar het denken in aanspraken': niet de verzekering, maar de aanspraak dient leidend te zijn voor de medewerker.

Daarnaast is gebleken dat de verzekeringsfunctie binnen de veiligheidsregio's veelal kwetsbaar is ingevuld door 'eenpitters' met beperkte formatie en beperkte kennis en ervaring. Door onderling samen te werken en verbindingen te leggen met externe expertise in bestuurlijke context kan deze kwetsbaarheid worden verminderd.

Om invulling te geven aan deze uitdagingen is de RCDV het Project Risicomanagement & Verzekeringen gestart om via landelijke samenwerking, antwoord te vinden op bovenstaande ontwikkeling. Kort gezegd is het de bedoeling om:

- > Landelijk te komen tot één set van aanspraken bij dienstongevallen
- > Het collectief inkopen van één ongevallenverzekering (voor verzekerbare aanspraken);
- > Een waarborgfonds op te richten om een oplossing te bieden voor (in ieder geval) de niet-verzekerbare aanspraken;
- > Het oprichten van een (landelijk) expertisebureau dat kan adviseren en bemiddelen;
- > Het aangaan van strategische samenwerkingsverbanden.

Op 1 juli 2022 heeft het Veiligheidsberaad besloten tot oprichting van het expertisebureau risicobeheer¹. Op 12 oktober is het expertisebureau feitelijk opgericht. De voorliggende brief gaat over de stap op te komen tot een waarborgfonds. De aangewezen rechtsvorm voor het waarborgfonds is een stichting. Deze stichting is vrijgesteld van de vergunningsplicht van De Nederlandse Bank (DNB).

¹ [Veiligheidsregio's krijgen Expertisebureau Risicobeheer - Veiligheidsberaad](#)

Toekomstige situatie

De veiligheidsregio's hebben straks naast een waarborgfonds waarmee zij gezamenlijk de Landelijke Aanspraken na Dienstongevallen financieren voor zover deze niet verzekerd zijn. Daarnaast hebben ze een gezamenlijk expertisebureau risicobeheer waarmee zij collectief een ongevallenverzekering kunnen inkopen en per 1 januari 2024 deze schades kunnen afwikkelen. Op termijn kunnen ook andersoortige risico's door dit expertisebureau worden opgepakt. Hiermee ontstaat een professionele organisatie die invulling geeft aan het risicobeheer van de veiligheidsregio's.

Naar verwachting levert de samenwerking behalve een efficiency- en kwaliteitsslag op termijn ook een besparing op doordat de verhouding schade-premie ongevallenverzekering ongeveer 1:2 is. Daarnaast wordt met het expertisebureau behalve een kwaliteitsslag ook een besparing verwacht door één gezamenlijke inkoop van de ongevallenverzekering en het collectief afhandelen en registreren van schades.

Deelname aan het waarborgfonds is vrijwillig. Wel is deelname aan het expertisebureau een vereiste gelet op de onderlinge samenhang. Reeds bij deelname van een beperkt aantal veiligheidsregio's is het overigens al opportuun om het waarborgfonds op te richten, omdat de niet-verzekerbare aanspraken die gelden op grond van Landelijke Regeling Aanspraken na Dienstongevallen anders door de individuele veiligheidsregio gedragen worden.

Werking

Beoogd wordt dat de deelnemers jaarlijks een bijdrage storten in het waarborgfonds. Indien er op grond van de Landelijke Regeling Aanspraken na Dienstongevallen een uitkering dient te worden gedaan aan een medewerker die een dienstongeval is overkomen én deze aanspraak niet gedekt wordt door de ongevallenverzekering, dan volgt een betaling uit het waarborgfonds aan de veiligheidsregio. De veiligheidsregio gebruikt deze vergoeding vervolgens om de aanspraak van de betreffende medewerker mee te betalen.

Vergunning

Het waarborgfonds is bedoeld voor het in gezamenlijkheid dragen van risico's, in ieder geval de (niet-verzekerde) aanspraken na een dienstongeval. Dit heet 'verzekeren' en is daarmee een activiteit die een vergunning van De Nederlandse Bank (DNB) vereist. Er kan echter een beroep worden gedaan op een vrijstelling van deze vergunningsplicht onder de volgende voorwaarden:

- 1.) Er is geen winstoogmerk;
- 2.) De jaarlijkse inleg bedraagt maximaal 5 miljoen euro per jaar;
- 3.) De maximale technische reserve bedraagt maximaal 25 miljoen euro;

Bezoekadres

Ringdijk 98
1097 AH Amsterdam

Postadres

Postbus 92171
1090 AD Amsterdam

Telefoon (020) 555 65 50
informatie@veiligheidsregioaa.nl
www.veiligheidsregioaa.nl

- 4.) Er is een Raad van Toezicht (RvT) van tenminste drie personen benoemd door of werkzaam bij de overheid met de volgende expertises: risicomanagement, actuariaat en verzekeringen.

Rechtsvorm

Het is niet mogelijk om deze activiteiten onder te brengen bij een veiligheidsregio of een andere rechtspersoon, zoals het expertisebureau. Hier liggen de volgende overwegingen aan ten grondslag:

1. Het is de verwachting van juridisch experts dat de AFM en de DNB niet akkoord gaat met het onderbrengen van deze activiteiten bij een rechtspersoon met andersoortige activiteiten; de AFM is de vergunningverlenende instantie voor het expertisebureau;
2. Het samenvoegen van de activiteiten van het waarborgfonds met de werkzaamheden van een veiligheidsregio of het expertisebureau leidt tot aansprakelijkheidsrisico's voor deze organisaties.

Met het oog op de eis dat geen sprake mag zijn van een winstoogmerk is de keuze voor rechtspersonen beperkt. Dat maakt namelijk dat gekozen moet worden tussen de rechtsvorm 'stichting' en de rechtsvorm 'onderlinge waarborgmaatschappij'. Dit laatste is een bijzondere verenigingsvorm. Hierbij is de afweging gemaakt dat de stichting de voorkeur geniet boven de onderlinge waarborgmaatschappij met het oog op de lichte structuur. Om de activiteiten van het expertisebureau hierop te laten aansluiten ligt is bij deze voor die rechtsvorm eveneens voor de stichting gekozen. Hiermee wordt geen zwaardere structuur opgetuigd dan strikt noodzakelijk is.

Kostenneutraliteit

De insteek van goederwerkgeverschap is om primair een kwaliteitsslag te maken. Dit neemt niet weg dat het uitgangspunt bij de ontwikkeling van de Landelijke Regeling Aanspraken na Dienstongevallen is om de financiering kostenneutraal² te laten plaatsvinden. De insteek is kostenneutraliteit bezien vanuit landelijk perspectief, omdat het vertrekpunt van elke veiligheidsregio ten aanzien van de financiering en verzekering van schades na dienstongevallen verschillend is. Het is overigens de verwachting dat de samenwerking in zowel het expertisebureau als het waarborgfonds behalve een kwaliteitsslag op termijn ook tot (aanzienlijk) financieel voordeel voor de deelnemers leidt. Dit voordeel wordt in eerste aanleg gebruikt om het waarborgfonds mee te vullen.

De kostenneutraliteit heeft betrekking op drie kostencomponenten:

² In deze notitie is zoveel mogelijk gekozen voor het begrip kostenneutraliteit in plaats van het begrip budgetneutraliteit met het oog op het feit dat budgetten niet vanzelfsprekend toereikend zijn, maar de kosten wel een gegeven zijn.

Bezoekadres

Ringdijk 98
1097 AH Amsterdam

Postadres

Postbus 92171
1090 AD Amsterdam

Telefoon (020) 555 65 50

informatie@veiligheidsregioaa.nl
www.veiligheidsregioaa.nl

- a.) de premie ongevallenverzekering (inclusief onafhankelijke medische dienst)
- b.) de fee voor de dienstverlening van de makelaar
- c.) de algemene reserve voor de niet-verzekerbare risico's.

De premie ongevallenverzekering en de makelaarsdienst zijn weliswaar bekend, maar bij een complexe zaak zonder verzekeringsdekking zal de veiligheidsregio een beroep moeten doen op de algemene reserve. Dit laatste zit nog niet verdisconteerd in de 4,1 miljoen. Ook is een premie ongevallenverzekering geen vast gegeven. Bij een volgende aanbesteding kan dit immers anders uitpakken. Tot slot gaat het om risico's. Als er toevallig net een grotere groep personeel tegelijk letsel oploopt dan heeft dit gevolgen voor de schadelast. Daarom geldt bij het uitgangspunt kostenneutraliteit dat een zekere slag om de arm gehouden moet worden.

De verwachting is dat de veiligheidsregio's hun deelname aan het waarborgfonds kunnen financieren uit hun huidige begroting. In die zin is er geen sprake van nieuw beleid. Het risico dat een beroep moet worden gedaan op de algemene reserve neemt daarentegen wel af. Alleen in geval de veiligheidsregio een uitkering wil doen bovenop de aanspraken, die gelden op grond van de Landelijke Regeling Aanspraken na Dienstongevallen, zal deze ten laste komen van de algemene reserve.

Verdeelsleutel

Voor het waarborgfonds is een verdeelsleutel overeengekomen op basis van inwoneraantal. Deze verdeelsleutel wordt na de eerste periode van 5 jaar geëvalueerd.

Oprichting expertisebureau risicobeheer

Het was niet mogelijk om de oprichting van beide stichtingen tegelijkertijd voor te leggen als gevolg van de beperkte tijd die resteert tot aan de einddatum van de ongevallenverzekeringen van de veiligheidsregio's. Aangezien voor het invullen van het expertisebureau een aantal extra stappen moet worden gezet, zoals de aanvraag van een vergunning bij de AFM en het bemensen van deze organisatie is ervoor gekozen om eerst te komen tot de oprichting van het expertisebureau.

Het Expertisebureau is per 12 oktober jongstleden opgericht en bereidt een vergunningsaanvraag bij de Autoriteit Financiële Markten (AFM) voor.

Vervolg

De formele oprichting van het waarborgfonds volgt zo spoedig na de definitieve besluitvorming in het Veiligheidsberaad. Beoogd wordt om het waarborgfonds per 1 januari 2024 operationeel te

Bezoekadres

Ringdijk 98
1097 AH Amsterdam

Postadres

Postbus 92171
1090 AD Amsterdam

Telefoon (020) 555 65 50

informatie@veiligheidsregioaa.nl
www.veiligheidsregioaa.nl

hebben met het oog op de invoering van de Landelijke Regeling Aanspraken na Dienstongevallen en de ingangsdatum van de gezamenlijke ongevallenverzekering.

Verzoek

Gelet op het bovenstaande verzoek ik u hierbij om eventuele wensen en bedenkingen ten aanzien van de oprichting en deelname aan de stichting waarborgfonds veiligheidsregio's kenbaar te maken. Graag ontvang ik uw reactie binnen 8 weken na toezending van deze brief.

Met vriendelijke groet,

Femke Halsema
Voorzitter veiligheidsregio Amsterdam-Amstelland

Bezoekadres

Ringdijk 98
1097 AH Amsterdam

Postadres

Postbus 92171
1090 AD Amsterdam

Telefoon (020) 555 65 50
informatie@veiligheidsregioaa.nl
www.veiligheidsregioaa.nl

Nummer 2023/26

datum raadsvergadering	: 25 mei 2023
onderwerp	: Kaders voor de begroting 2024 Duo+
portefeuillehouder	: J. Langenacker
datum raadsvoorstel	: 25 april 2023

Samenvatting

Het bestuur van Duo+ heeft ingestemd met de Kaders voor de (meerjaren-)begroting Duo+¹. Bij deze biedt het college deze aan de Gemeenteraad van Ouder-Amstel aan voor een zienswijze conform de afspraken in de Gemeenschappelijke Regeling (GR).

Het gevraagde besluit is om geen zienswijze in te dienen.

Wat is de juridische grondslag?

Conform artikel 34b van de wet Gemeenschappelijke Regelingen biedt Duo+ de algemene en financiële beleidsmatige kaders voor zienswijze aan bij de gemeenteraden van de deelnemende gemeenten.

Wat is de voorgeschiedenis?

In oktober 2017 is door de gemeenteraad besloten over de indeling in risicoprofielen van verbonden partijen. Voor elke verbonden partij is een sturingsregime vastgesteld. Duo+ is ingedeeld in risicoprofiel 3 wat betekent dat er een hoog risico aan toegekend is. De P&C documenten van verbonden partijen met een hoog risicoprofiel agenderen we in de Gemeenteraad.

Waarom dit raadsvoorstel?

Jaarlijks stelt Duo+ een (meerjaren-)begroting op aan de hand van een aantal uitgangspunten. Deze zijn jaarlijks vrijwel gelijk. Conform de wet op de GR leggen we deze kaders ter zienswijze voor aan de Gemeenteraad. Het bestuur van Duo+ heeft inmiddels ingestemd met de voorliggende nota.

De kaders voor de begroting Duo+ bevat, zoals de benaming aangeeft, de kaders waarlangs Duo+ haar meerjarenbegroting 2024-2027 opstelt. De (meerjaren-) begroting 2024-2027 zelf staat in de begrotingsraad van juni op uw agenda.

Wat gaan we doen?

Duo+ houdt haar begroting "structureel sluitend en reëel onderbouwd" en houdt rekening met autonome financiële ontwikkelingen:

- Structurele effecten vanuit de primitieve meerjarenbegroting 2022 inclusief de eerste begrotingswijzigingen 2023;
- De vastgestelde verdeelsystematiek 2019 (Staf en Bedrijfsvoering);
- CAO ontwikkelingen;
- Algemene prijsontwikkelingen.

¹ NB: Naar "Kaders voor de begroting 2024" wordt ook wel verwezen met het woord "kadernota". Om verwarring te voorkomen gebruiken we hier consequent de correcte titel: Kaders voor de begroting 2024.

Groeibudget

Duo+ houdt een verdeel systematiek aan voor de verdeling van de vaste (45%) en variabele (55%) kosten van de programma's 'Staf' en 'Bedrijfsvoering'. Daarnaast wordt rekening gehouden met de groei van het aantal inwoners. Het aantal inwoners van Ouder-Amstel neemt naar verwachting van 14.209 in 2023 tot 14.282 in 2024. Derhalve stijgt ook het groeipercentage waarmee ook de bijdrage van Ouder-Amstel toeneemt.

Voor de besteding van het groeibudget zijn tevens kaders opgenomen waarin onder meer is vastgelegd dat er geen vermenging met andere budgetten plaatsvindt en het budget primair de programma's 'Stafbureau en Bedrijfsvoering' toekomt.

Maatwerkopdrachten

Er zijn géén maatwerkopdrachten opgenomen in de kadernota. Deze worden pas na besluitvorming volgens de reguliere P&C cyclus verwerkt door middel van een begrotingswijziging.

Verdeelsleutel

Uitgangspunt bij de verdeelsystematiek is de bijdrageverordening Duo+ die in 2019 is opgesteld.

Wat is het maatschappelijke effect?

Het maatschappelijk effect is dat de gemeente via Duoplus haar dienstverlening ten behoeve van de inwoners van de gemeente kan bieden.

Welke argumenten en keuzemogelijkheden zijn er?

De kaders in bijgevoegde nota vormen geen aanleiding tot het indienen van een zienswijze. De uitgangspunten die opgenomen zijn, zijn gebaseerd op ontwikkelingen die buiten de invloedssfeer van Duo+ liggen (CAO, inflatie) en wel financiële effecten hebben op de begroting. Daarnaast zijn de uitgangspunten als verdeelsystematiek en de inzet voor het groeibudget gebaseerd op eerder gemaakte en vastgelegde afspraken in de samenwerking tussen de 4 organisaties.

Wat hebben we hiervoor nodig?

n.v.t.

Wie is erbij betrokken en hoe communiceren we?

Over de Kaders voor de begroting 2024 vindt geen afzonderlijke communicatie plaats.

Wat is het vervolg?

We informeren het bestuur van Duo+ over het besluit van uw Raad.

Hoe monitoren en evalueren we?

De monitoring verloopt via de reguliere P&C cyclus die periodiek in de Gemeenteraad geagendeerd staat.

De raad van de gemeente Ouder-Amstel,

Gelezen het voorstel van burgemeester en wethouders d.d. 25 mei 2023,
2023/26,

BESLUIT : 26

Ten aanzien van de Kader voor de begroting Duo+ 2024:

Geen zienswijze in te dienen.

Ouder-Amstel, 25 mei 2023

De gemeenteraad van de gemeente Ouder-Amstel,
namens deze,

L. Moolenaar
Griffier

J. Langenacker
Burgemeester

Kaders voor de begroting 2024

duc+

Uitvoeringsorganisatie van en voor
Ouder-Amstel, Diemen en Uithoorn

Inhoud

1	Inleiding	3
2	Financiële uitgangspunten.....	4
2.1	(Financiële) uitgangspunten begroting 2024	4
2.1.2	Verdeelsleutel	5
2.1.3	Indexcijfers, productieve uren en groei	5
2.1.4	Maatwerkopdrachten vanuit de DUO-gemeenten	5
2.1.5	Inrichting en opbouw begroting	5
2.2	(Financiële) kaders voor een reëel structureel meerjarenperspectief	6

1 Inleiding

Aanleiding

Volgens artikel 34b van de wet gemeenschappelijke regelingen zendt het bestuur van een Gemeenschappelijke Regeling (GR) de algemene financiële en beleidsmatige kaders voor zienswijzen aan de raden van de deelnemende gemeenten. Dit is nader gespecificeerd in artikel 19 van de gemeenschappelijke regeling en luidt:

“Het Bestuur zendt voor 15 april van het jaar voorafgaand aan dat waarvoor de begroting dient, de algemene financiële en beleidsmatige kaders voor zienswijze aan de raden van de deelnemende gemeenten. De algemene financiële en beleidsmatige kaders bevatten in ieder geval een indicatie van de bijdrage van de deelnemers aan de regeling, de beleidsvoornemens voor het volgende begrotingsjaar en de prijscompensatie.”

Doel Kadernota

Het doel van deze Kadernota is om kaders te scheppen voor het opbouwen van een realistische structurele meerjarenbegroting 2024-2027 van Duo+. De ontwikkelingen voor 2024 vanuit Duo+ verlopen via de OGON's en worden vervolgens via de kadernota's van de DUO-gemeenten (Diemen, Uithoorn en Ouder-Amstel) opgenomen in de begrotingen van de DUO-gemeenten. Voor deze route is gekozen zodat de DUO-gemeenten deze, na eigen afweging, mee kunnen nemen in de op te stellen begrotingen van 2024. Door middel van een 1^e wijziging 2024 worden deze dan opgenomen in de begroting 2024 van Duo+.

Wel worden de autonome financiële ontwikkelingen opgenomen, zoals de Cao-ontwikkeling, het prijsindexcijfer en de afgesproken groei van de DUO-gemeenten (die van invloed zijn op de bijdrage: zie verder onder groei). De cijfermatige uitwerking zal op basis van deze kaders vertaald worden in de begroting 2024 van Duo+.

Leeswijzer

In hoofdstuk “Financiële uitgangspunten” van deze nota worden de algemene uitgangspunten geformuleerd waarop de begroting en de meerjarenbegroting gebaseerd wordt. Vervolgens worden in de volgende hoofdstukken de kaders financieel uitgewerkt ten behoeve van het opstellen een reële structurele meerjarenbegroting 2024-2027 die gebaseerd zijn op:

- *De (meerjaren)begroting 2023 inclusief de structurele doorwerking 1^e begrotingswijziging 2023.*
- *Kaders van de begroting 2024:*
 - a. *Autonome ontwikkelingen waaronder indexcijfers voor loon en prijsmutaties;*
 - b. *Groeipercentage vanuit de verdeelsystematiek voor Staf en Bedrijfsvoering.*
- *Noodzakelijke budgetten voor een goede bedrijfsvoering en ontwikkelingen.*
- *Overige ontwikkelingen binnen de programma's.*
- *Risico's.*

2 Financiële uitgangspunten

2.1 (Financiële) uitgangspunten begroting 2024

Eerder genoemde uitgangspunten zijn hier ook van toepassing:

1. De in hoofdstuk 2.1.1 genoemde kaders:
 - o Financiële kaders;
 - o Financieel autonome uitgangspunten en
 - o Overig financieel autonome uitgangspunt 2023 (Groeibudget Duo+ voor Staf en Bedrijfsvoering).
2. De in hoofdstuk 2.1.3 genoemde indexcijfers, productieve uren en groei.
3. De in hoofdstuk 2.1.4 genoemde specifieke opdrachten vanuit de DUO-gemeenten en
4. De in hoofdstuk 2.1.5 genoemde kaders voor de inrichting en opbouw van de begroting.

2.1.1 Algemeen

Voor het opstellen van een reëel structureel sluitende (meerjaren)programmabegroting is het belangrijk, dat kaders worden geformuleerd door het Duo+ Bestuur. Daarnaast dient de programmabegroting uiteraard te voldoen aan de wettelijke kaders die vastliggen in het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV).

Voorgesteld wordt de volgende kaders te hanteren bij het opstellen van de begroting en het meerjarenperspectief:

Financiële kaders

De begroting en het meerjarenperspectief zijn structureel sluitend en reëel onderbouwd waarbij rekening wordt gehouden met de financiële effecten die een autonoom karakter hebben.

Jaarlijks wordt het resultaat bepaald en bestemd na zienswijze van de DUO-gemeenten.

Financieel autonome uitgangspunten

- Structurele doorwerking vanuit de primitieve meerjarenbegroting 2023 inclusief de eerste begrotingswijziging 2023;
- De vastgestelde verdeelsystematiek 2019 (Staf en Bedrijfsvoering);
- Loonontwikkeling (o.a. Cao en werkgeverslasten);
- Prijsindexcijfer 2022 (algemene prijsontwikkeling van CPB);
- In het meerjarenperspectief wordt gerekend met constante prijzen net als in de begrotingen van de DUO-gemeenten.

Overig financieel autonome uitgangspunt (Groeibudget Duo+)

Het inwonertal van de DUO-gemeenten wordt gebruikt voor de verdeling van de variabele kosten van de programma's Stafbureau en Bedrijfsvoering, waarbij het aantal inwoners van het jaar voorafgaand aan het begrotingsjaar wordt gebruikt. Daarnaast wordt, evenals vorig jaar, de budgetten voor het Stafbureau en de Bedrijfsvoering verhoogd met een groeipercentage zijnde het percentage groei inwoners. Voor 2024 betekent dit een bedrag van € 110.261.

De kaders voor de besteding zijn als volgt geformuleerd:

- Het Groeibudget wordt niet vermengd met andere budgetten of gebruikt voor andere doelen en wordt dus niet ingezet als verkapt extra adviesbudget;
- Het Groeibudget wordt ingezet voor de organisatie Duo+ en daarmee ten behoeve van personeel, exploitatie en kapitaallasten;
- Het Groeibudget betreft primair de programma's Stafbureau en Bedrijfsvoering. Secundair wordt het Groeibudget ingezet voor ondersteuning aan de programma's Buurt & Burger door de programma's Stafbureau en Bedrijfsvoering voor zover het ondersteuning aan het functioneren van de organisatie Duo+ betreft, dus niet de dienstverlening van Buurt & Burger;

- Het Groeibudget is structureel oplopend. Er dient daarom een onderliggende structurele vraag te zijn. Het Groeibudget wordt dus niet ingezet voor incidentele vragen.

2.1.2 Verdeelsleutel

In 2019 is op basis van nieuwe afspraken over de verdeelsystematiek een gewijzigde bijdrageverordening Duo+ opgesteld. Deze afspraken zijn het uitgangspunt voor de berekening van de bijdragen van de DUO-gemeenten aan de GR Duo+.

Programma's Stafbureau en Bedrijfsvoering

De kosten voor de programma's Staf en Bedrijfsvoering worden verdeeld op basis van 45% vast en 55% variabele kosten. De vaste kosten worden gelijkelijk door de drie DUO-gemeenten gedragen en de variabele kosten verdeeld naar rato van inwonertal.

2.1.3 Indexcijfers, productieve uren en groei

Indexcijfers

De afspraak is om voor de DUO-organisaties de indexcijfers (loon- en prijsontwikkelingen) van het CPB maart 2023 aan te houden. Echter, bij het opstellen van de Kadernota en de begroting Duo+ is dit indexcijfer nog niet bekend en wordt voorgesteld het laatst bekende CPB-indexcijfer te hanteren voor de loon- en prijsontwikkelingen. Indien dit indexcijfer substantieel afwijkt van CPB maart 2023 dan zal dit door middel van een 1e begrotingswijziging 2024 vertaald worden naar de begroting 2024 van Duo+.

Productieve uren

Voor 2024 en verder wordt, rekening houdend met verlof, weekenden, feestdagen, opleidingen en ziekte, uitgegaan van minimaal 1.400 productieve uren per Fte.

Groei

Voor de programma's Stafbureau en Bedrijfsvoering is in de gewijzigde bijdrageverordening vastgesteld dat de begroting van Duo+ in 2021 voor het eerst geïndexeerd wordt naar de groei van het inwonertal van de DUO-gemeenten. In deze indexering is reeds een efficiencykorting van 70% verwerkt (de berekening van de groei is opgenomen onder de financiële kaders bij deze Kadernota). Deze verhoging van de begroting van beide programma's wordt aangewend om de kosten van groei op te vangen, zoals de toename in licentiekosten, huisvesting, maar ook extra inzet op advisering en ondersteuning van de DUO-gemeenten. Voor de programma's Burger en Buurt is een dergelijke indexering niet afgesproken. De groei van de DUO-gemeenten wordt daar vertaald in de gemeentelijke vraag aan Duo+. Als dat in de DVO's leidt tot een grotere afname van producten en diensten bij Duo+ wordt dit separaat bekostigd.

2.1.4 Maatwerkopdrachten vanuit de DUO-gemeenten

Bij het opstellen van de Kadernota zijn geen nieuwe, specifieke opdrachten voor 2024 vanuit de DUO-gemeenten opgenomen. Deze opdrachten worden na besluitvorming in de gemeentelijke P&C-cyclus verwerkt in de begroting van Duo+ door middel van een eerste begrotingswijziging 2024.

2.1.5 Inrichting en opbouw begroting

De belangrijkste kaders van het BBV zijn hieronder in beeld gebracht en nader toegelicht:

Uniforme taakvelden

De begroting en daarmee ook de financiële administratie is verdeeld in taakvelden. Hiertoe zijn door het BBV ruim 50 verplichte taakvelden voorgeschreven die niet allemaal voor Duo+ van toepassing zijn.

Afzonderlijk taakveld voor overhead

De kosten van overhead worden verantwoord op een afzonderlijk taakveld. Voor Duo+ is dit taakveld voornamelijk van toepassing op het programma Bedrijfsvoering en de leidinggevenden van de organisatie Duo+.

Financiële kengetallen

Op grond van de BBV-voorschriften is een aantal financiële kengetallen verplicht voorgeschreven. Hiervan zijn drie financiële kengetallen relevant voor de BBV:

- Kengetal netto schuldquote gecorrigeerd met alle verstrekte geldleningen.
- Kengetal solvabiliteitsratio.
- Kengetal structurele exploitatieruimte.

2.2 (Financiële) kaders voor een reëel structureel meerjarenperspectief

Eerder, in hoofdstuk 2.1 genoemde uitgangspunten zijn hier ook van toepassing:

- Financiële kaders.
- Financieel autonome uitgangspunten en
- Overig financieel autonome uitgangspunt (Groeibudget Duo+).
- De genoemde indexcijfers, productieve uren en groei.
- De genoemde specifieke opdrachten vanuit de DUO-gemeenten en
- De genoemde kaders voor de inrichting en opbouw van de begroting.

Post voor onvoorzien

Het is een wettelijke verplichting om een post voor onvoorzien in de begroting op te nemen. Er is niet wettelijk bepaald hoe hoog de omvang van deze post moet zijn. Voorgesteld wordt om € 1.000 aan te houden. Een (hogere) post onvoorzien binnen de begroting van Duo+ is niet wenselijk omdat het tot “winst” kan leiden. Ook een risicoreserve is niet mogelijk omdat Duo+ geen reserve mag hebben waar geen beoogde kosten tegenover staan. Het advies aan de DUO-gemeenten is om binnen de eigen begroting aandacht te besteden aan de risico's met betrekking tot Duo+.

Risico's

Onderstaand zijn een aantal risico's opgenomen die niet financieel vertaald zijn in de (meerjaren)begroting van Duo+.

Nr.	Risico/Gebeurtenis	Kans	Impact	Beheersmaatregel
1	Drie gemeentebesturen kunnen in de toekomst verschillende inzichten of belangen hebben die de Duo+ organisatie kunnen beïnvloeden.	gemiddeld	zeer groot	Het herijkingsproces is afgerond en daarmee is de kans teruggebracht naar gemiddeld. De impact blijft wel zeer groot als de kans zich voordoet.
2	Extra inhuur kan noodzakelijk zijn in verband met moeilijk vervulbare vacatures.	groot	groot	Gerichte (advertentie)aanpak, In de begroting 2023 zijn diverse acties opgenomen om dit risico te verminderen. In de huidige arbeidsmarkt blijft het risico echter hoog.
3	Een medewerker van Duo+ is voor het aanvaarden van een politieke functie met politiek verlof gegaan. Er is echter sprake van een terugkeergarantie als deze politieke functie niet meer vervuld wordt. Risico op salarislasten omdat deze functie inmiddels door een andere medewerker ingevuld is.	zeer klein	gemiddeld	
4	Op grond van ervaringscijfers kan er redelijkerwijs vanuit gegaan worden dat Duo+ als risicodragers gemiddeld drie WW-besluiten per jaar neemt. Echter, de omvang van de besluiten hangt af van de verwachte uitstroom en verschilt per dossier.	gemiddeld	gemiddeld	Wanneer dit zich voordoet, zal per geval bekeken worden wat de kosten zijn en zal er een voorziening gevormd worden..
5	Binnen de begroting van Duo+ is geen budget beschikbaar om te anticiperen op innovatie en toekomstige ontwikkelingen.	gemiddeld	gemiddeld	Indien het noodzakelijk is om innovaties door te voeren zullen afzonderlijke voorstellen gedaan worden.

2.2.1 Financieel autonome uitgangspunten, uitwerking met structurele doorwerking vanuit 2023

De primitieve begroting 2023 en de 1e begrotingswijziging 2023 werken structureel door in de begroting 2024.

2.2.2 Financieel autonome uitgangspunten 2024

Cao-ontwikkeling

Op het moment van samenstellen van deze kadernota zijn de CAO onderhandelingen nog niet afgerond. Er ligt thans een aanbod van 5% in 2023 en 3% in 2024. In de begroting 2023 is reeds rekening gehouden met 2,7%, in deze kadernota wordt dan ook rekening gehouden met 5,3% (8% -/- 2,7%). Afhankelijk van het tijdstip van de definitieve CAO zal dit aangepast worden in de begroting 2024 of in de 1e begrotingswijziging 2024.

De verwachting is dat de thuiswerkvergoeding vanaf 2023 wordt verhoogd naar € 3 per dag. Daarnaast stijgt gedurende drie jaar en vanaf 2023 het aantal vakantiedagen met één dag per jaar. Uiteraard geldt ook hier dat een en ander afhankelijk is van het tot stand komen van een Cao akkoord. Vooralsnog wordt uitgegaan van € 1 euro stijging van de thuiswerk vergoeding.

Prijsontwikkeling in 2024

Voor prijsmutaties wordt rekening gehouden met het indexcijfer materiële overheidsuitgaven. Het laatst bekende indexcijfer is van augustus 2022 (concept Macro Economische Verkenning 2023) | CPB.nl materiële overheidsconsumptie. Voor 2022 is dit 7,8% en 2023 5,8%. In de begroting 2022 was rekening gehouden met een percentage van 1,5% en in de begroting 2023 1,9%. Hiermee lopen we achter op de ontwikkelingen volgens het CPB. Voorgesteld wordt om rekening te houden met 10,2% inhaalslag en nog 1,5% voor 2024 dus in totaal 11.7% voor de materiële ontwikkelingen. Dit lijkt veel maar is in lijn met de huidige inflatie.